

Grad Dubrovnik

IZVJEŠTAJ O ODRŽIVOSTI

Grad Dubrovnik

i

Dubrovačka razvojna agencija DURA d.o.o.

01.10.2020.

ORGANIZACIJSKI PROFIL.....	1
IDENTIFICIRANI MATERIJALNI ASPEKTI I GRANICE.....	6
UKLJUČIVANJE DIONIKA	6
PROFIL IZVJEŠTAJA.....	7
UPRAVLJANJE	7
EKONOMSKI UČINAK.....	10
PRISUTNOST NA TRŽIŠTU	11
NEIZRAVNI EKONOMSKI UTJECAJI.....	12
PRAKSA NABAVE.....	12
MATERIJALI.....	13
ENERGIJA	13
BIOLOŠKA RAZNOLIKOST	37
EMISIJE	38
OTPADNE VODE I OTPAD.....	41
ZAPOŠLJAVANJE.....	43
OBUKA I OBRAZOVANJE	44
RAZLIČITOST I JEDNAKE MOGUĆNOSTI.....	44
JEDNAKOST NAKNADA ZA ŽENE I MUŠKARCE	45
PROCJENA DOBAVLJAČA U POGLEDU RADNIH ODNOSA.....	45
ULAGANJE.....	45
DJEĆJI RAD	45
PRISILNI ILI OBVEZNI RAD.....	45
PRAVA DOMICILNOG STANOVNIŠTVA	45
PROCJENA DOBAVLJAČA U POGLEDU POŠTIVANJA LIUDSKIH PRAVA.....	46
MEHANIZMI RJEŠAVANJA SPOROVA VEZANIH ZA LJUDSKA PRAVA	46

LOKALNA ZAJEDNICA	46
JAVNE POLITIKE	47
OZNAČAVANJE PROIZVODA I USLUGA	48
MARKETINŠKE KOMUNIKACIJE.....	48

Poštovani,

Ovim putem bih htio potvrditi punu podršku inicijativi UN-a Global Compact i iskazati namjeru Grada Dubrovnika u dalnjem poštivanju načela na području ljudskih prava, radnih odnosa, zaštite okoliša i borbe protiv korupcije.

Gradonačelnik

Mato Franković

ORGANIZACIJSKI PROFIL

Naziv i grb

Grad Dubrovnik

Grad Dubrovnik

Grad Dubrovnik nalazi se na jugu Republike Hrvatske i čini administrativno središte Dubrovačko-neretvanske županije. Na UNESCO-ov popis Svjetske baštine (gradske zidine i utvrde, kulturno-povijesna urbanistička cjelina Dubrovnika, Festa sv. Vlaha) uvršten je 1979. godine. Sastoji se od 32 gradska naselja u kojima, prema popisu iz 2011. godine, živi 42.615 stanovnika. Gustoća naseljenosti je 297,28 stan./km². Grad Dubrovnik se nalazi na 42°38' sjeverne zemljopisne širine i 18°06' istočne zemljopisne dužine.

Površina grada iznosi 143,35 km².

Klima je mediteranska s blagim i vlažnim zimama te vrućim i sparnim ljetima. Grad Dubrovnik ima više od 250 sunčanih dana u godini (prosječno 2.600 sunčanih sati). Prosječna godišnja temperatura zraka 16,6°C (od prosječnih 9.0°C u siječnju do 26.0°C u kolovozu) a ljetna temperatura mora je 21°C. U godini ima 109 kišnih dana, a ljeti samo 14. Prosječna godišnja količina oborina je 1.250 mm.

Usluge Grada Dubrovnika

Grad Dubrovnik je jedinica lokalne samouprave koja obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju prava građana i osiguravaju njihove potrebe. Grad Dubrovnik teži ostvarenju kvalitetne perspektive za dugoročan gospodarski, kulturni i društveni razvoj te samim tim i unaprjeđenju kvalitete življenja za svoje građane. Poslovi koje Grad obavlja nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima a odnose se na: uređenje naselja i stanovanja, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu zaštitu i civilnu zaštitu, promet na svom području, održavanje javnih cesta, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju, provedbu dokumenata prostornog uređenja te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Grad Dubrovnik osigurava obavljanje navedenih djelatnosti osnivanjem trgovačkih društava, javnih ustanova i drugih pravnih osoba.

Trgovačka društva, kojima je Grad Dubrovnik vlasnik ili suvlasnik, obavljaju komunalne djelatnosti kao javnu službu:

RB	Javno poduzeće	Djelatnost
1.	Libertas d.o.o.	javni prijevoz putnika (www.libertasdubrovnik.hr)
2.	Sanitat Dubrovnik d.o.o.	upravljanje i održavanje parkirališta, iznajmljivanje i održavanje oglašnih prostora (www.sanitatdubrovnik.hr)
3.	Vodovod Dubrovnik d.o.o.	vodoopskrba (www.vodovod-dubrovnik.h)
4.	Vrtlar d.o.o.	održavanje javnih zelenih površina, projektiranje, izgradnja novih (www.vrtlar-dubrovnik.hr)
5.	Boninovo d.o.o.	za obavljanje pogrebnih usluga (www.boninovo.hr)
6.	Čistoća d.o.o.	gospodarenje otpadom (www.cistocadubrovnik.hr)

RB	Poduzeća u vlasništvu GD	Djelatnost
7.	Dubrovačka razvojna agencija DURA d.o.o.	Prijava i provedba EU projekata, lokalni razvoj (www.dura.hr)
8.	Domouprava Dubrovnik d.o.o.	Upravljanje višestambenim zgradama (www.domouprava-dubrovnik.hr)
9.	Boninovo Dubrovnik d.o.o.	Obavljanje pogrebnih usluga (www.boninovo.hr)
10.	HG Hotel Gruž d.d.	www.hotelgruz.hr
11.	Luka Dubrovnik	www.lukadubrovnik.hr
12.	UTD Ragusa	www.utdragusa.hr
13.	Dubrovačka baština	www.dubrovackabastina.hr

Za obavljanje društvenih djelatnosti koje se obavljaju kao javne službe (odgoj i obrazovanje, znanost, kultura, informiranje, sport, tjelesna kultura, tehnička kultura, skrb o djeci i zaštita mladeži, zdravstvo, socijalna skrb, skrb o osobama s invaliditetom i druge djelatnosti u skladu sa zakonom), Grad Dubrovnik je osnivač javnih ustanova:

RB	Javna služba	Djelatnost
1.	Dječji vrtići Dubrovnik	predškolski odgoj djece (www.vrtici-du.hr)
2.	Osnovne škole koje djeluju na području Grada	OŠ Marin Držić, OŠ Marin Getaldić, OŠ Lapad, OŠ Mokošica, OŠ Gruž, OŠ Ivan Gundulić, OŠ Montovjerna
3.	Javna vatrogasna postrojba Dubrovački vatrogasci	provedba preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine i dr. (www.dubrovacki-vatrogasci.hr)
4.	Dubrovačke knjižnice	javne knjižnice i čitaonice (www.dkd.hr)

5.	Javna ustanova u kulturi Dubrovačke ljetne igre	organizacija kazališne i glazbeno-scenske manifestacije (www.dubrovnik-festival.hr)
6.	Dubrovački muzeji	Kulturno-povijesni muzej, Pomorski muzej, Etnografski muzej, Arheološki muzej i Muzej suvremene umjetnosti (www.dumus.hr)
7.	Umjetnička galerija Dubrovnik	(www.ugdubrovnik.hr)
8.	Dubrovački simfonijski orkestar	(www.dso.hr)
9.	Folklorni ansambl Lindjo	(www.lindjo.hr)
10.	Javna ustanova Prirodoslovni muzej Dubrovnik	skupljanje, čuvanje i dokumentiranje prirodoslovnog materijala (www.pmd.hr)
11.	Kazalište Marina Držića	produkacija dramskih predstava (www.kmd.hr)
12.	Dom Marina Držića	(www.muzej-marindrzic.eu)
13.	Muzej Domovinskog rata	(www.mrd.dh)
14.	Športski objekti Dubrovnik	šport i rekreacija za 30 športskih klubova, škole i rekreativce (www.sportskiobjektidu.hr)
16.	Ustanova Kinematografi Dubrovnik	(www.kinematografi.org)

Sjedište organizacije

Pred Dvorom 1

Država poslovanja

Republika Hrvatska

Vlasništvo i pravni oblik

Pravna osoba – jedinica lokalne samouprave

Područje djelovanja

Grad obavlja djelatnosti iz svog djelokruga na području Grada Dubrovnika, utvrđeno zakonom.

Veličina organizacije

Zaposlenici: Broj zaposlenih u gradskoj upravi na dan 31.12.2019. godine iznosi 234.

Za obavljanje upravnih, stručnih i pomoćno-tehničkih poslova utvrđenih zakonom i Statutom te za obavljanje poslova državne uprave koji su zakonom preneseni na Grad, ustrojeni su Upravni odjeli i službe.

Upravni odjeli: 12

UO za poslove gradonačelnika, UO za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša, UO za izdavanje i provedbu dokumenata prostornog uređenja i gradnje, UO za promet, UO za

europejske fondove, regionalnu i međunarodnu suradnju, UO za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo, UO za turizam, gospodarstvo i more, UO za proračun, financije i naplatu, UO za kulturu i baštinu, UO za izgradnju i upravljanje projektima, UO za komunalne djelatnosti i mjesnu samoupravu, UO za gospodarenje gradskom imovinom

Službe: 2

Služba Gradskog vijeća, Služba za unutarnju reviziju

U Gradu Dubrovniku postoje i institucionalni oblici (mjesna samouprava) sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima koji su od svakodnevnog značaja za njihov život i rad (uređenje naselja, regulacija prometa, radno vrijeme javnih i ugostiteljskih objekata). Oblici mjesne samouprave su gradski kotari i mjesni odbori a osnivaju se Statutom Grada Dubrovnika.

Gradski kotari:

Ploče-Iza Grada	Montovjerna
Stari Grad	Gruž
Pile-Kono	Komolac
Lapad	Mokošica

Gradski kotari osnivaju se za područja koja predstavljaju gospodarsku i društvenu cjelinu.

Mjesni odbori:

Bosanka	Mravinjac
Brsečine	Mrčevo
Dubravica	Orašac
Gromača	Osojnik
Klišovo	Riđica
Koločep	Suđurađ
Lopud	Trsteno
Šipanska Luka	Zaton
Ljubač	

Mjesni odbori osnivaju se za jedno ili više povezanih naselja koji čine zasebnu razgraničenu cjelinu.

Proračun Grada Dubrovnika (2019.):

772.843,174 kuna

Zelene površine:

Sukladno bilanci površina Prostornog plana Grada Dubrovnika, zelene površine (javne zelene i zaštitne zelene površine) unutar užeg gradskog područja (naselje Dubrovnik s Bosankom) čine 138,52 ha.

Turisti (2019. godine):

Dolasci: 1.443.971

Noćenja: 4.375.987

Kolektivni ugovori

Prava utvrđena Kolektivnim ugovorom za državne i lokalne službenike i namještenike primjenjuju se na sve zaposlene u gradskoj upravi.

Dobavljački lanac

U gradu se nabava vrši sukladno postupku, načelima i mjerilima utvrđenim važećim zakonskim i podzakonskim propisima kao i internim aktima Grada.

UO za poslove gradonačelnika kroz postupke nabave redovito vrši provjere poslovanja ponuditelja vezane za pošteno tržišno natjecanje i poštivanje ljudskih prava. Do sada nisu registrirani slučajevi negativnih utjecaja dobavljačkog lanca na ljudska prava.

Promjene tijekom izvještajnog razdoblja

Tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo promjena u unutarnjem ustroju Grada Dubrovnika.

Članstva u udruženjima

1. Udruga Gradova - promiče zajedničke interese gradova prema RH te potiče međusobnu suradnju
2. Hrvatska udruga povijesnih gradova – nacionalna udruga gradova koji imaju kulturno-povijesno nasljeđe / Europska udruga povijesnih gradova
3. Grad prijatelj djece – Globalna inicijativa UNICEF-a pokrenuta s ciljem stvaranja gradova po mjeri djece kao važnog pokazatelja zdravog okružja, demokratskog društva i dobrog upravljanja
4. UN Global Compact – Inicijativa UN-a u području zaštite ljudskih prava, rada, okoliša i borbe protiv korupcije
5. Mediteran 2014 – 2020 – transnacionalni EU program
6. City Changer Cargo Bike – EU program mobilnosti

IDENTIFICIRANI MATERIJALNI ASPEKTI I GRANICE

U konsolidirane finansijske izvještaje uključeni su finansijski izvještaji proračunskih korisnika utvrđenih u registru proračunskih korisnika, a to su: mjesni odbori, dječji vrtići, osnovne škole, ustanove u kulturi.

UKLJUČIVANJE DIONIKA

RB	Dimenzija	Grupa	Dionici
1.	Upravljačka	Uprava	• Gradonačelnik • Gradsko vijeće
		Zaposlenici	• Dužnosnici • Službenici • Namještenici
		Korisnici usluga	• Građani • Gospodarstvo • Neprofitne organizacije
2.	Društvena		• Udruge civilnog društva
3.	Ekonomска		• Trgovačka društva • Poduzetnici • Investitori

Osnova za prepoznavanje dionika

Analiza dionika napravljena je prije samog pristupanja članstvu UN inicijative Global Compact u formi Matrice dionika s analizom očekivanja dionika Grada Dubrovnika.

Uključivanje dionika

Dionici su kontinuirano uključeni u aktivnosti i odluke Grada na sljedeći način:

- Izravnim kontaktiranjem od strane nadležnih službenika
- Uključivanjem u radne skupine
- Podnošenjem zahtjeva putem email-a, osobno ili dostavom dopisa
- Putem društvenih mreža (Facebook)

- Putem javnih rasprava
- Putem „Prijedloga na proračun“ – za predlaganje vlastitih projekata za financiranje
- Odlučivanjem o važnim pitanjima putem Gradskog vijeća koje je predstavničko tijelo građana
- Objavljanjem svih akata u službenom glasilu i na web stranici Grada
- Putem tiskovnih konferencija, te gostovanjima u emisijama lokalnih radijskih i televizijskih kuća
- Putem interaktivnih aplikacija

PROFIL IZVJEŠTAJA

Izvještajno razdoblje

Dvogodišnje

Datum posljednjeg izvještaja

06.12.2017. godine

Izvještajni ciklus

Svake dvije godine

Kontakt za pitanja

Ana Marija Pilato Krile, Predsjednica uprave Dubrovačke razvojne agencije DURA d.o.o.; +385 20 640 283

UPRAVLJANJE

Upravljačka struktura

Tijela Grada su Gradsko vijeće i Gradonačelnik. Gradsko vijeće je predstavničko, a Gradonačelnik je izvršno tijelo Grada.

Gradsko vijeće je tijelo lokalne samouprave koje u okviru svojih prava i ovlaštenja utvrđenih zakonom i Statutom, donosi Statut, Poslovnik, Proračun, Odluku o izvršenju Proračuna, odluke, zaključke i druge opće akte te obavlja poslove u skladu s Ustavom, zakonom i Statutom Grada Dubrovnika.

Gradsko vijeće čini 25 članova. Gradsko vijeće ima predsjednika i dva potpredsjednika, koji se biraju iz reda vijećnika.

Gradsko vijeće ima ustrojeno 8 radnih tijela (odbora) sa zadaćom razmatranja i davanja mišljenja o prijedozima općih i drugih akata o pitanjima iz djelokruga vijeća, i to:

Odbor za izbor i imenovanja GV, Odbor za proračun i financije GV, Odbor za predstavke, pritužbe i prigovore, Odbor za statut i poslovnik GV, Odbor za javna priznanja GV, Odbor za

međunarodnu suradnju GV, Odbor za određivanje imena ulica i trgova u naseljima Grada Dubrovnika i Mandatni odbor GV.

Odgovorne osobe na najvišoj razini

U Gradu je ustrojeno 12 upravnih tijela Grada (UO za poslove gradonačelnika, UO za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša, UO za promet, UO za europske fondove, regionalnu i međunarodnu suradnju, UO za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo, UO za turizam, gospodarstvo i more, UO za proračun, financije i naplatu, UO za kulturu i baštinu, UO za izgradnju i upravljanje projektima, UO za izdavanje i provedbu dokumenata prostornog uređenja i gradnje, UO za komunalne djelatnosti i mjesnu samoupravu, UO za gospodarenje gradskom imovinom).

Upravnim odijelima upravljaju pročelnici/ice. Pročelnike/ice upravnih tijela imenuje Gradonačelnik temeljem provedenog javnog natječaja. Pročelnici su, za zakonito i pravovremeno obavljanje poslova iz nadležnosti upravnog tijela kojim upravljaju, odgovorni Gradonačelniku.

Gradonačelnik usmjerava djelovanje upravnih tijela Grada u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga Grada kao i poslova državne uprave koji se obavljaju u Gradu te nadzire njihov rad.

Upravna tijela Grada ustrojavaju se u skladu s rasporedom i opsegom poslova te prema srodnosti, organizacijskoj povezanosti i potrebi učinkovitog obavljanja poslova iz samoupravnog djelokruga Grada.

Sastav najvišeg tijela upravljanja i njegovih odbora

Gradsko vijeće je najviše tijelo lokalne samouprave koje ima funkciju predstavničkog tijela građana. Mandat Gradskog vijeća traje 4 godine. Biračko pravo imaju hrvatski državljeni s navršenih 18 godina (aktivno biračko pravo) i birači koji imaju prebivalište na području jedinice za čije se tijelo izbori provode (pasivno biračko pravo).

Predlagatelji kandidacijskih lista dužni su, također, poštovati načelo ravnopravnosti spolova, sukladno posebnom zakonu (najmanje 40% žena na izbornim listama).

Gradsko vijeće čini 25 članova.

Po spolu: 8 žena (32%) i 17 muškaraca (68%)

Gradsko vijeće na konstituirajućoj sjednici bira Mandatni odbor i Odbor za izbor i imenovanja. Ostala radna tijela osniva Gradsko vijeće odlukom kojom određuje njihov naziv, sastav, broj članova, djelokrug i način rada. Radna tijela imaju predsjednika i određeni broj članova koje bira Gradsko vijeće na prijedlog Odbora za izbor i imenovanja ili najmanje devet (9) vijećnika, iz redova svojih članova, razmjerno stranačkom sastavu Gradskoga vijeća. U pojedina radna tijela mogu se imenovati stručne i znanstvene osobe sa savjetodavnom ulogom, bez prava

odlučivanja. Mandatni odbor ima predsjednika i dva člana koji se biraju na prvoj, tj. konstituirajućoj sjednici Gradskoga vijeća iz redova vijećnika, na prijedlog privremenoga predsjednika ili najmanje devet (9) vijećnika.

Upravljačke ingerencije

Najviše tijelo upravljanja u tijelima jedinica lokalne samouprave je predstavničko tijelo – Gradska vijeće Grada Dubrovnika. Predsjednik Gradskog vijeća predstavlja Vijeće, saziva i predsjedava sjednicama Gradskog vijeća. Izvršnu funkciju u Gradu obavlja Gradonačelnik.

Izbjegavanje sukoba interesa

Na lokalnim izborima, ne smiju se kandidirati, u cilju osiguravanja izbjegavanja i rješavanja sukoba interesa, policijski službenici, djelatne vojne osobe, službenici i namještenici u Oružanim snagama RH. Važećim zakonskim propisima propisano je obavljanje kojih dužnosti je nespojivo s istovremenim obavljanjem dužnosti člana predstavničkog tijela. Osoba koja obnaša nespojivu dužnost može se kandidirati, a ukoliko bude izabrana, mora podnijeti ostavku na nespojivu dužnost u roku 8 dana od dana koji slijedi danu proglašenja službenih rezultata izbora.

Gradonačelnik i njegovi zamjenici imaju status dužnosnika i obveznici su postupanja sukladno važećim zakonskim propisima koji se odnose na izbjegavanje sukoba interesa. U obavljanju svoje dužnosti, postupaju časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti te povjerenje građana. Na početku mandata, podnose izvješće Povjerenstvu za odlučivanje o sukobu interesa, o svojoj imovini te imovini svog bračnog ili izvanbračnog druga i malodobne djece, sa stanjem na dan podnošenja izvješća. Po završetku mandata, moraju učiniti to isto.

Odobravanje izvještaja o održivosti

Izvještaj o održivosti izrađuje Razvoja agencija Grada Dubrovnika DURA u suradnji s relevantnim upravnim odjelima Grada Dubrovnika i informacijama od strane trgovačkih društava. Izvještaj potvrđuje predsjednica uprave Razvojne agencije Grada Dubrovnika i UO za europske fondove, regionalnu i međunarodnu suradnju.

Politika naknada za upravu

Naknade za predsjednika i članove Gradskog vijeća postoje i definirane su Odlukom o naknadama predsjedniku i gradskim vijećnicima u Gradskom vijeću. Naknada za predsjednika iznosi 3.000,00 kuna neto, prvom zamjeniku predsjednika Gradskog vijeća naknada iznosi

2.000,00 kuna neto, drugom zamjeniku 1.800,00 kn neto, dok ostalim vijećnicima iznosi 1.500,00 kuna mjesечно.

Plaća Gradonačelnika i njegovih zamjenika određuje se temeljem Odluke o plaći i drugim pravima gradonačelnika i zamjenika, sukladno kriterijima utvrđenim Zakonom o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine RH br. 28/10).

Plaća pročelnika upravnih tijela Grada Dubrovnika određuje se na temelju Odluke o koeficijentima za obračun plaće službenika i namještenika u upravnim tijelima Grada. Zaključkom gradonačelnika se utvrđuje visina osnovice plaće.

Omjeri visine plaće

Plaće u Gradu Dubrovniku određuju se temeljem sistematizacije radnih mesta i sukladno Odluci o koeficijentima za obračun plaće službenika i namještenika u Gradu, koja se uvećava za 0,5 % za svaku godinu radnog staža te prema ostalim pravima iz kolektivnog ugovora.

Bruto plaću čini umnožak koeficijenta određenog za radno mjesto i osnovice koja se utvrđuje Zaključkom gradonačelnika te ostalih gore navedenih dodataka.

Najniži koeficijent u Gradskoj upravi je 1.25 a najveći koeficijent je 5.20, dok je osnovica u 2019. godini bila 3.725,00 kuna. Unatrag dvije godine, u Gradu Dubrovniku nije bilo povećanja plaće.

Najveća bruto plaća iznosila je 19.370,00 kuna, najniža 4.656,25 kuna dok je prosječna bruto plaća iznosila 12.292,50 kuna.

EKONOMSKI UČINAK

Ekonomска vrijednost

Prihodi koje je Grad ostvario u 2019. godini se dijele na:

1. Ukupni konsolidirani prihodi i primici – 738.707.761 kuna
2. Preneseni višak prihoda i primitaka iz 2018. godine – 34.135.413 kuna

UKUPNO PRIHODI 2019.: 772.843.174 kune

Rashodi koje je Grad ostvario u 2019. godini čine :

1. Ukupni konsolidirani rashodi i izdaci – 756.869.229 kuna

UKUPNO RASHODI: 756.869.229 kuna

Rizici i prilike zbog klimatskih promjena

Kao i većina gradova na Mediteranu, Dubrovnik se suočava s klimatskim promjenama odnosno posljedicama istih. Smatra se da je pitanje klimatskih promjena dominantan problem okoliša u 21. stoljeću. Istraživanja pokazuju da je u razdoblju od 1971. do 2010. godine došlo do značajnog porasta globalne temperature zraka a klimatske promjene se očituju i nizom drugih pojava: količinom oborina, podizanjem razine mora, učestalosti ekstremnih meteoroloških prilika, promjenama u vodnim resursima, ekosustavima i biološkoj raznolikosti, poljoprivredi, šumarstvu, zdravlju, te znatnim ekonomskim štetama.

Upravni odjel za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša donio je Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama za područje Grada Dubrovnika 2016.-2020. godine u kojem su navedene mjere i planovi za postupanje i ublažavanje klimatskih rizika i posljedica.

U okviru projekta IDEAL definirani su klimatski rizici te je izrađen Plan prilagdbe klimatskim promjenama.

Pokrivenost obveza mirovinskog plana

Temeljem Zakon o doprinosima iz bruto plaće isplaćuje se doprinos za mirovinsko osiguranje u iznosu od 20%. U mirovinskom osiguranju na temelju individualne kapitalizirane štednje (II. stup) osiguran je isti krug osoba koje imaju svojstvo osiguranika u I. stupu, ali koje su na dan početka primjene II. stupa (1. siječnja 2002.) ili u trenutku stupanja u osiguranje (zaposlenje ili samostalna djelatnost ili prema drugoj osnovi) bile mlađe od 40 godina, kao i osobe koje su u 2002. bile starije od 40, a mlađe od 50 godina života, ako su se odlučile za osiguranje u II. stupu. Osobe koje su 1. siječnja 2002. imale navršenih 50 godina života osigurane su samo u I. stupu. Osnovice za plaćanje doprinosa za zaposlenike i ostale osiguranike (plaća, naknade i osnovice osiguranja), obveznici plaćanja doprinosa te dospijeća plaćanja doprinosa za osiguranike se primjenjuju na isti način i za I. i za II. stup. - Doprinosi iz plaće po stopi: za I. stup 15,00% za II. stup 5,00%.

Finansijska pomoć primljena od Vlade

Tekuća pomoć proračunu Grada iz drugih proračuna u 2019. godini je iznosila 7.536.292 kuna (Državni proračun, županijski proračun).

PRISUTNOST NA TRŽIŠTU

Omjeri plaća

Zakonom o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (dalje u tekstu: Zakon) („Narodne novine br. 28 /10) propisana su mjerila za određivanje plaća i naknada župana, gradonačelnika i općinskih načelnika i njihovih zamjenika te plaća službenika i namještenika u upravnim odjelima i službama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odredbom članka 8. Zakona propisano je da plaću službenika i namještenika u jedinicama

lokalne i područne (regionalne) samouprave čini umnožak koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta na koje je službenik odnosno namještenik raspoređen i osnovice za obračun plaće, uvećan za 0,5 % za svaku navršenu godinu radnog staža. Odredbom članka 9. Zakona propisano je da se osnovica za obračun plaće službenika i namještenika u upravnim odjelima i službama utvrđuje kolektivnim ugovorom, a ako ista nije utvrđena kolektivnim ugovorom, utvrđuje je odlukom župan, gradonačelnik odnosno općinski načelnik. Odluku o koeficijentima za obračun plaće službenika i namještenika donijelo je Gradsko vijeće. Visina osnovice utvrđena je Kolektivnim ugovorom za zaposlene u upravnim tijelima Grada Dubrovnika. Uredbom o visini minimalne plaće (Nar. nov., br. 109/18.) utvrđena je minimalna plaća za razdoblje 01.siječnja do 31. prosinca 2019. u visini 3.750,00 kuna (bruto iznos). Primjenjuje se od 1. siječnja 2019. odnosno za plaću koja se odnosi na mjesec siječanj 2019. (ispłata u veljači) i sve ostale plaće koje se odnose na 2019. godinu.

Udio višeg menadžmenta

Na čelu Grada Dubrovnika je gradonačelnik, neposredno izabran na izborima, te njegove 2 zamjenice. Pored njih radom gradske uprave rukovodi 14 pročelnika/ica upravnih tijela i službi. Viši menadžment čini 7,3 % ukupno zaposlenih.

NEIZRAVNI EKONOMSKI UTJECAJI

Ulaganje u infrastrukturu i usluge

Upravni odjel za komunalne djelatnosti i mjesnu samoupravu ulaže sredstava u održavanje infrastrukture. U 2018. godini za infrastrukturne projekte izdvojilo se 66.468.867 kuna što predstavlja 11% ukupnih rashoda i izdataka.

U 2019. godini je za infrastrukturne projekte izdvojeno 172.974.568 kuna što je u odnosu na ukupne rashode i izdatke 22%.

U 2019. godini za subvencioniranje javnog gradskog i prigradskog prijevoza Grad Dubrovnik izdvojio je 21.923.817 kuna, što u odnosu na ukupne rashode i izdatke iznosi 2%.

Grad Dubrovnik je u 2019. godini za kulturu izdvojio 138.178.570,61 kuna (18%), za mjesnu samoupravu 1.165.948,72 kuna (0,15%), za veterinarstvo 97.372.360 kuna (0,01%) te za predškolski odgoj , školstvo, sport, socijalnu skrb, razvoj civilnog društva, tehničku kulturu i sl. 137.961.369,48 kuna (18%).

PRAKSA NABAVE

Udio izdataka na lokalne dobavljače

U 2019. godini izdaci za lokalne dobavljače (uključeno područje Dubrovačko-neretvanske županije) su iznosili 174.018.161 kunu.

MATERIJALI

Upotrijebljeni materijal

U finansijskoj evidenciji Grada Dubrovnika, u 2019. godini, rashodi za uredski materijal i ostale materijalne rashode iznose 4.718.512 kuna.

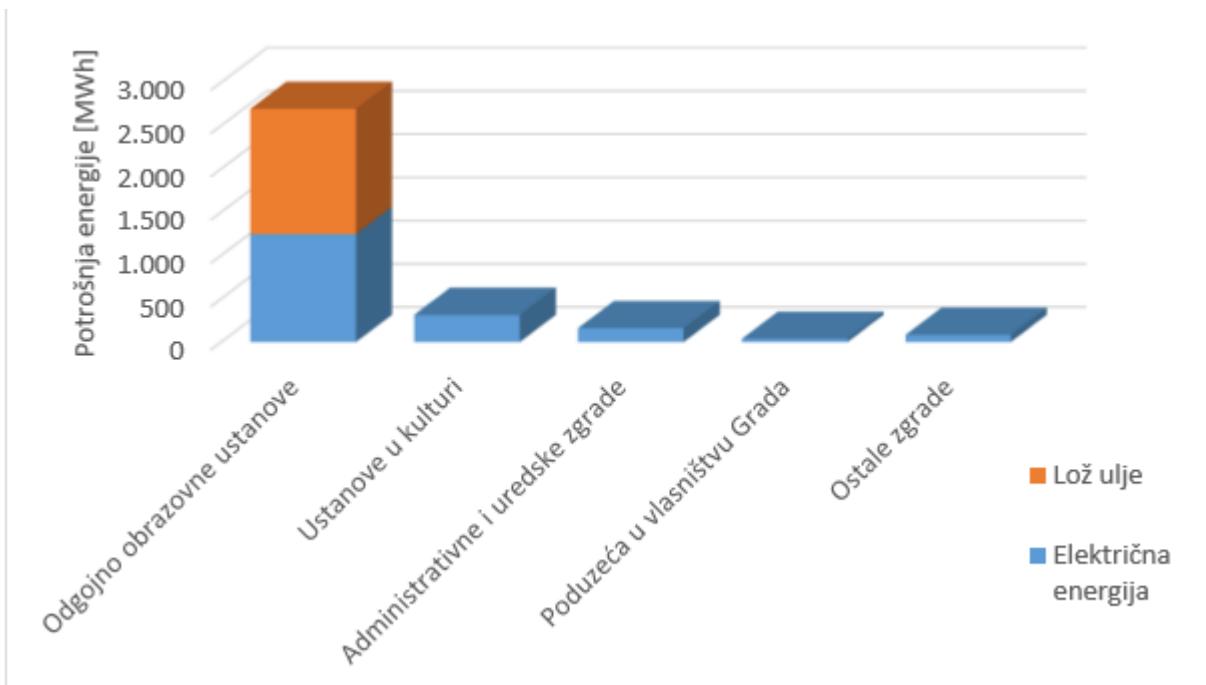
ENERGIJA

Potrošnja energije unutar organizacije

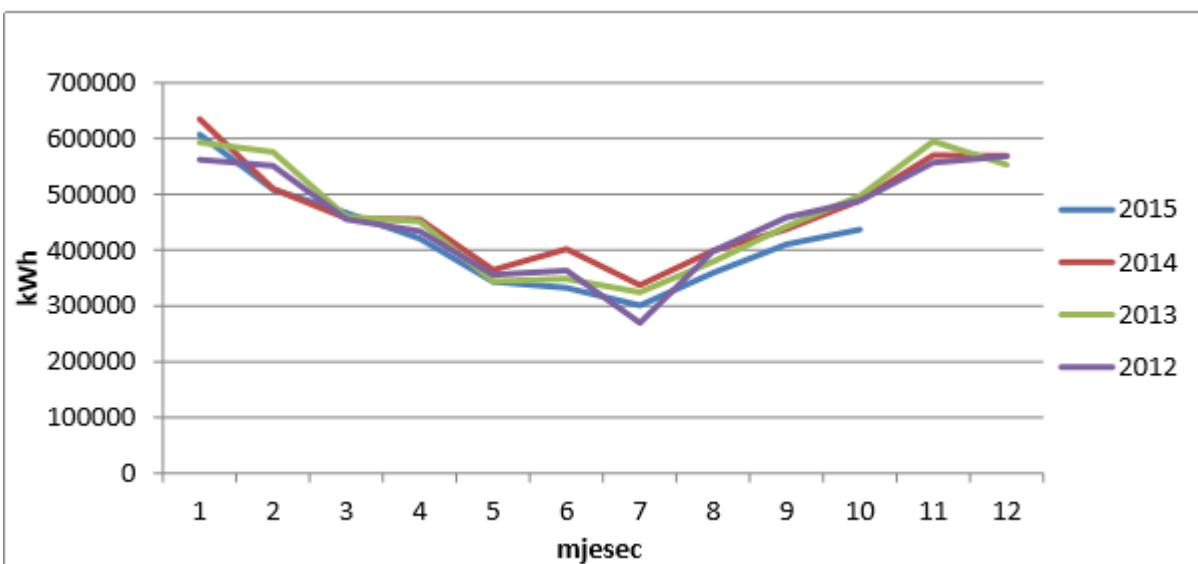
Sveukupno je analizirana potrošnja finalne energije 58 zgrada na području Grada Dubrovnika, i od toga ih je 24 raspodijeljeno u skupinu odgojno obrazovnih zgrada, 16 u skupinu ustanova u kulturi, 9 u skupinu administrativne i uredske zgrade, 4 u skupinu poduzeća u vlasništvu Grada, a 5 zgrada se nalazi u skupini ostalih zgrada.

Potrošnja pojedinih skupina zgrada prikazana je na slici 3 na kojoj je vidljivo da se najviše energije troši u zgradama koje se koriste za odgojno obrazovne djelatnosti, zatim u zgradama koje koriste ustanove u kulturi, te administrativno upravnim zgradama. Neposredna potrošnja energije zgrada u vlasništvu i pod upravljanjem Grada i Gradskih poduzeća/ustanova je 3 289 MWh, te od toga najveći dio otpada na električnu energiju, 1 841 MWh a ostatak od 1 448 MWh na lož ulje. Lož ulje koristi se za grijanje prostora odgojnih i obrazovnih institucija, a električna energija se troši u svim tipovima zgrada. Kako to izgleda po udjelima prikazano je na slici 4.

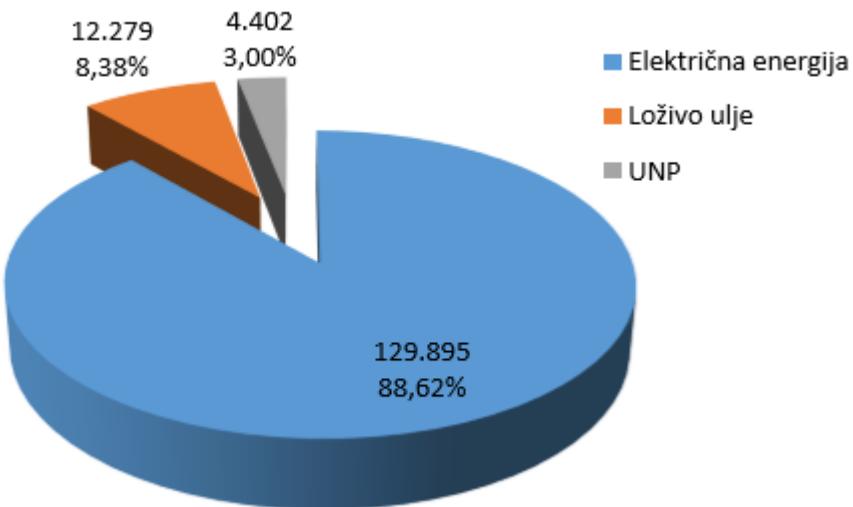
Neposredna potrošnja finalne energije u zgradama u vlasništvu i pod upravljanjem Grada i Gradskih poduzeća/ustanova

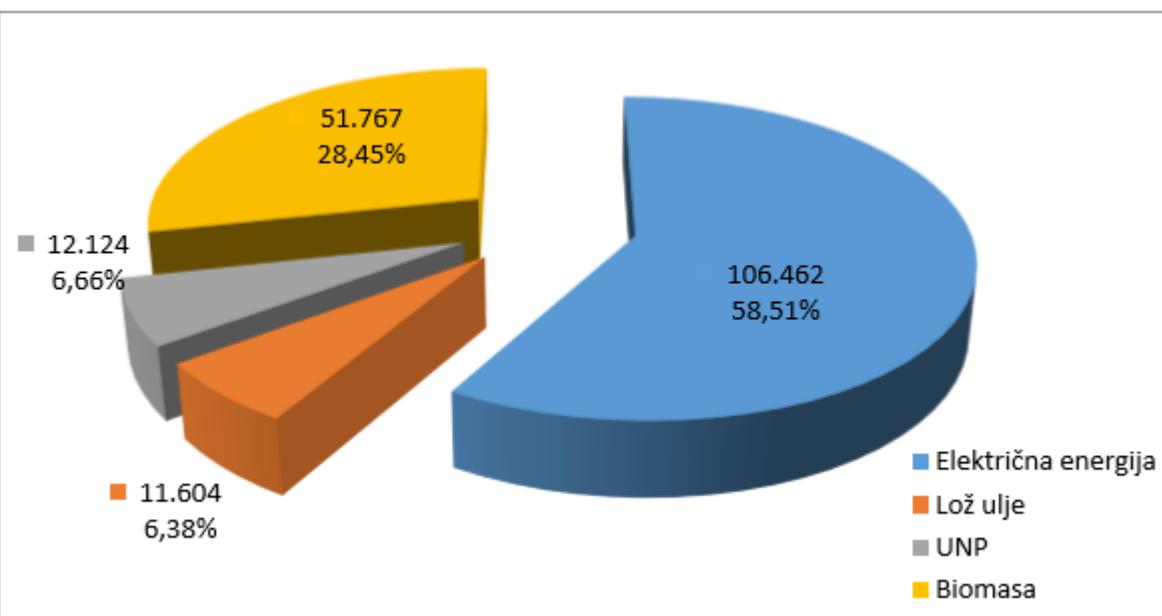
Mjesečna potrošnja električne energije za javnu rasvjetu Grada Dubrovnika

Procijenjena potrošnja finalne energije u tercijarnom sektoru Grada Dubrovnika [MWh]

Procijenjena neposredna potrošnja finalne energije u sektoru kućanstva Grada Dubrovnika [MWh]

Smanjenje potrošnje energije / Smanjenje energetskih zahtjeva

U Akcijskom planu energetski održivog razvijatka i klimatskih promjena (SECAP) Grada Dubrovnik (izvor grafova, analiza i procjena) analizirano je ukupno 58 zgrada koje su u vlasništvu grada Dubrovnika. Njihova ukupna godišnja potrošnja energije iznosi 3 289 MWh, a godišnji iznos emisija CO₂ je 834 tCO₂e. Kako bi se emisije CO₂ smanjile za minimalno 40% do 2030. predlažu se sljedeće mjeru s čijom se realizacijom postiže godišnja ušteda potrošnje energije od 48 353 MWh. Smanjenje emisija CO₂ je 13 237 tCO₂e što iznosi smanjenje od 42,81 % u odnosu na referentnu godinu.

Grad Dubrovnik je u razdoblju od 2017. do 2020. provedo energetsku obnovu pet javnih odgojno-obrazovnih zgrada:

OŠ Ivana Gundulića

Ukupna vrijednost projekta iznosi 7.872.327,15 kuna, a ukupni prihvatljivi troškovi 7.465.433,40 kuna. Gradu su odobrena bespovratna sredstva u iznosu od 64% od ukupne vrijednosti projekta, od čega 2.679.526,69 kuna bespovratnih sredstava Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja te 2.392.953,36 kuna Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije.

Realizacijom projekta zgrada je iz energetskog razreda C prešla u razred B, a godišnja ušteda za toplinsku energiju dosezat će čak 71,50%. Za isti postotak smanjit će se emisije CO₂, dok će se ukupna energetska potrošnja objekta smanjiti za 54,65%.

Zamijenjeno je preko 1000 metara kvadratnih podnih ploha. Izvedena je temeljna hidro i termo izolacija te su postavljene keramičke pločice i parketi. Uz neometano funkcioniranje nastave, istovremeno su se odvijali radovi na demontaži starih i ugradnji novih otvora, radovi na cjelovitoj obnovi fasade površine 2633 metara kvadratnih i dijela krovišta. U cijeloj zgradi su postavljeni novi radijatori kao i nova LED rasvjeta u dijelu učionica, dvorani i manjem dijelu dvorišta, a sve u skladu sa standardom energetske obnove.

OŠ Marina Držića

Ukupna vrijednost projekta iznosi 816.713,13 kuna, a ukupni prihvatljivi troškovi 804.464,50 kuna. Gradu su odobrena bespovratna sredstva u iznosu od 70% od ukupne vrijednosti projekta, od čega 344.062,57 kuna bespovratnih sredstava Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja te 230.200,97 kuna Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije.

Realizacijom projekta zgrada je iz energetskog razreda C prešla u razred B, a godišnja ušteda za toplinsku energiju dosezat će 50,42%. Smanjiti će se emisije CO₂ za 34,40%, dok će se ukupna energetska potrošnja objekta smanjiti za 27,43%.

U zgradi OŠ Marina Držića od 5. do 8. razreda zamijenili su se i izolirati dotrajali krov zgrade, vanjski zidovi te je ugrađen solarni sustav za pripremu potrošne tople vode.

DV Izviđač

Ukupna vrijednost projekta iznosi 2.855.414,24 kuna, a ukupni prihvatljivi troškovi 2.803.461,11 kuna. Gradu su odobrena bespovratna sredstva u iznosu od 74% od ukupne vrijednosti projekta, od čega 1.033.308,23 kuna bespovratnih sredstava Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja te 1.066.489,80 kuna Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije.

Realizacijom projekta zgrada je iz energetskog razreda C prešla u razred B, a godišnja ušteda za toplinsku energiju dosezat će 61,71%. Smanjiti će se emisije CO₂ za 61,71%, dok će se ukupna energetska potrošnja objekta smanjiti za 58,23%.

U vrtiću Izviđač se ugradio potpuno novi sustav za grijanje i hlađenje pomoću dizalica topline te su se postojeći toplovodni sustav grijanja zamijeniti elektro kotlovima. Kako bi sustav bio što učinkovitiji, napravljena je toplinska izolacija vanjskih zidova i stropova. Također vrtić je dobio novu stolariju.

DV Ciciban

Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.477.699,25 kuna, a ukupni prihvatljivi troškovi 1.344.949,25 kuna. Gradu su odobrena bespovratna sredstva u iznosu od 69% od ukupne vrijednosti projekta, od čega 527.169,73 kuna bespovratnih sredstava Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja te 490.667,71 kuna Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije.

Realizacijom projekta zgrada je iz energetskog razreda D prešla u razred B, a godišnja ušteda za toplinsku energiju dosezat će 55,62%. Smanjiti će se emisije CO₂ za 36,56%, dok će se ukupna energetska potrošnja objekta smanjiti za 29,33%.

Na zgradi DV Cicibana ugrađeni su solarnih kolektora za pripremu tople vode. Postavljena je toplinska izolacija od 903 kvadratna metra s unutarnje i s vanjske strane. Postavljena je nova PVC stolarija s dvostrukim izolacijskim stakлом i zaštitom od sunčevog zračenja.

OŠ Lapad

Ukupna vrijednost projekta iznosi 7.953.946,99 kn, ukupni prihvatljivi troškovi iznose 7.630.301,77 kn. Bespovratna sredstva (Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja) iznose 2.722.749,00 kn, (Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije) u iznosu od 2.451.570,50 kn.

Radovi na OŠ Lapad u sklopu energetske obnove uključivali su kompletну izolaciju vanjske ovojnica, potpunu izolaciju krovišta i vanjskih zidova, zamjenu 99 vanjskih otvora i 6 vrata, ugradnju termostatskih ventila na 171 radijator te zamjenu postojeće rasvjete LED tehnologijom. Time su se ostvarile energetske uštede i to u iznosu od 90,75 %, te smanjenje emisije CO₂ od 90,75 %. Izvedbom projekta zgrada škole iz energetskog razreda C prelazi u najviši energetski razred A+.

Planirane mjera za buduće razdoblje prema Akcijskom planu energetske održivosti su:

Redni broj	6.1.1.1.
Naziv mjere	Zamjena postojećih rasvjetnih tijela energetski učinkovitijim
Kratak opis	Sukladno EU propisima u pogledu rasvjetnih tijela sa žarnom niti, predviđeno je da do 2030. godine takve žarulje više neće biti u upotrebi. Zbog brzog pada cijena LED žarulja predviđa se da će sve žarulje u 2030. biti LED žarulje te se očekuje se da će svako rasvjetno tijelo uštedjeti 80% električne energije u odnosu na trenutnu potrošnju uz istu ili veću osvijetljenost vodeći računa o postojećim standardima za rasvetu zatvorenih prostora.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik, gradski odjeli i poduzeća

Početak i kraj provedbe [god.]	2020. - 2030.
Procjena troškova [kn]	30-70 kn/žarulji
Procijenjena ušteda energije [MWh]	294,57
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	68,93

Redni broj	6.1.1.2.
Naziv mjere	Ugradnja toplinskih solarnih kolektora za pripremu potrošne tople vode i grijanje prostora na krovove javnih zgrada
Kratak opis	U javnim zgradama u kojima se potrošna topla voda zagrijava pomoću električne energije uvest će se sustavi solarnog zagrijavanja potrošne tople vode, a gdje je to moguće toplina dobivena iz solarnih kolektora koristit će se za pomoć sustavu grijanja. Predviđa se da će se od 2020. do 2030. u barem 26 zgrada (2 zgrade godišnje) ugraditi sustav za pripremu PTV-a pomoću sunčeve energije.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik, gradski odjeli i poduzeća
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. - 2030.
Procjena troškova [kn]	5 000 kn/m ² sustava
Procijenjena ušteda energije [MWh]	247,84
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	62,86

Redni broj	6.1.1.3.
Naziv mjere	Rekonstrukcija kotlovnice na lož ulje i prelazak na biomasu
Kratak opis	8 škola i 2 vrtića u gradu imaju kotlovcu na loživo ulje koju je potrebno rekonstruirati i prenamijeniti tako da koristi biomasu kao gorivo (peleti, briketi, ogrjevno drvo i sl.). Cilj je da se u barem 4 škole i vrtića do 2030. godine zamijeni sustav grijanja na lož ulje sa biomasom.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik, gradski odjeli i poduzeća, uprave škola i vrtića
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. - 2030.
Procjena troškova [kn]	-
Procijenjena ušteda energije [MWh]	-18,27
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	161,33

Redni broj	6.1.1.4.
Naziv mjere	Izolacija vanjske ovojnica zgrada i krovišta

Kratak opis	Izolacijom vanjske ovojnica zgrada i krovišta postići će se uštede u potrošnji toplinske energije u rasponu od 40-60%. Izolirat će se barem 20 zgrada do 2030.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik, gradski odjeli i poduzeća
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. - 2030.
Procjena troškova [kn]	250kn/m ²
Procijenjena ušteda energije [MWh]	167,83
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	42,57

Redni broj	6.1.1.5.
Naziv mjere	Zamjena vanjske stolarije zgrade
Kratak opis	Zamjenom dotrajale vanjske stolarije na barem 20 javnih zgrada do 2030. vanjskom stolarijom čiji je ukupni koeficijent prolaza za cijeli prozor ukupno manji od 1,4 W/m ² K ostvarit će se uštede od minimalno 10% na troškovima grijanja
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik, gradski odjeli i poduzeća
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. - 2030.
Procjena troškova [kn]	1500-2000 kn/m ²
Procijenjena ušteda energije [MWh]	41,96
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	10,64

Redni broj	6.1.1.6.
Naziv mjere	Edukacija zaposlenih u javnim zgradama o mogućnostima uštede energije i smanjenja emisije promjenama ponašanja
Kratak opis	Organizirati radionice, seminare i sl. za djelatnike i korisnike javnih zgrada na kojima bi ih se obrazovalo o načinima štednje energije. Promjenom načina ponašanja npr. ne grijanjem prostora zimi iznad 20°C i ljeti ne hlađenjem ispod 27°C, gašenjem rasvjete, korištenjem prirodne rasvjete, isključivanjem uređaja koji su u <i>standby modu</i> i sl. moguće je ostvariti uštede u potrošnji energije od 5 do 10%
Tijelo zaduženo za provedbu	DURA, Grad Dubrovnik, Dubrovačko-neretvanska županija
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. - 2030.
Procjena troškova [kn]	60 000 kn/god.
Procijenjena ušteda energije [MWh]	164,43
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	41,71

Redni broj	6.1.1.7.
Naziv mjere	Uvođenje fotonaponskih sustava malih snaga na krovove zgrada
Kratak opis	Grad Dubrovnik i DURA će ispitati mogućnosti instalacije fotonaponskih sustava na krovove javnih zgrada i načina priključenja na mrežu te dobivanja dozvole za priključenje. Također će voditeljima ustanova u javnim zgradama pomoći u prikupljanju dokumentacije i olakšati im nabavljanje dozvola za fotonaponske objekte. Predviđa se da će se do 2030. godine na krovovima javnih zgrada izgraditi minimalno 50 kW snage fotonaponskih sustava.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik, gradski odjeli i poduzeća, DURA
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. - 2030.
Procjena troškova [kn]	15 kn/W (mali sustavi, ključ u ruke)
Procijenjena ušteda energije [MWh]	67,4
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	17,1

Redni broj	6.1.1.8.
Naziv mjere	Provedba zelene javne nabave
Kratak opis	Predviđa se da će se uštedjeti 5% energije koja se troši na rad uređaja u javnom sektoru, ako će se uređaji nabavljati sukladno kriterijima zelene javne nabave.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik, gradski odjeli i poduzeća
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. - 2030.
Procjena troškova [kn]	-
Procijenjena ušteda energije [MWh]	24,66
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	6,26

Ukupna godišnja potrošnja energije u sektoru kućanstva u 2015. godini iznosi 181 957 MWh što uzrokuje 30 294 tCO₂e emisiju CO₂.

Redni broj	6.1.3.1.
Naziv mjere	Zamjena postojećih rasvjetnih tijela energetski učinkovitijim
Kratak opis	Budući da Europska Unija povlači iz upotrebe žarulje sa žarnom niti i potiče korištenje štedne rasvjete u kućanstvima za očekivati je da će do 2030. godine 100% kućanstava u Dubrovniku koristiti LED rasvjetu s čime će ostvariti uštedu u odnosu na trenutne žarulje i do 80%. S obzirom na pad cijena LED rasvjete od 90% u proteklih nekoliko godina, projekti zamjene rasvjete postaju isplativi u roku od godine dana. Grad Dubrovnik će dodjeljivati subvencije za uvođenje LED rasvjete sukladno mogućnostima u proračunu.

Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik, gradski odjeli i poduzeća
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. - 2030.
Procjena troškova [kn]	750 kn/kućanstvu
Procijenjena ušteda energije [MWh]	17 468
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	4087

Redni broj	6.1.3.5.
Naziv mjere	Izolacija vanjske ovojnica zgrada i krovišta
Kratak opis	U sklopu ove mjere, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Županija i Grad sufinanciraju troškove ugradnje energetski učinkovitih vanjskih fasada u skladu s Pravilnikom o poticanju mjera energetske učinkovitosti na stambenim objektima fizičkih osoba u Dubrovačko-neretvanskoj županiji koji definira sve nužne kriterije za uspješnu provedbu ove mjere. Jedinice lokalne uprave će poticati i educirati građane da se prijave za ovu mjeru tako da se predviđa da će se do 2030. obnoviti minimalno 40 objekata.
Tijelo zaduženo za provedbu	FZOEU
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	2 400 000 kn
Procijenjena ušteda energije [MWh]	506,68
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	118,56

Redni broj	6.1.3.6.
Naziv mjere	Zamjena vanjske stolarije
Kratak opis	U sklopu ove mjere, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Županija i Grad Dubrovnik sufinanciraju troškove izmjene vanjske stolarije u skladu s Pravilnikom o poticanju mjera energetske učinkovitosti na stambenim objektima fizičkih osoba u Dubrovačko-neretvanskoj županiji koji definira sve nužne kriterije za uspješnu provedbu ove mjere. Jedinice lokalne uprave će poticati i educirati građane da se prijave za ovu mjeru tako da se predviđa da će se do 2030. obnoviti minimalno 40 objekata.
Tijelo zaduženo za provedbu	FZOEU
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	2 400 000 kn
Procijenjena ušteda energije [MWh]	168,88

Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	39,52

Redni broj	6.1.3.8.
Naziv mjere	Edukacija stanovnika o mogućnostima uštede energije i smanjenja emisija promjenama u ponašanju, organizacija energetskih dana
Kratak opis	Predviđa se da će se obrazovnim aktivnostima obuhvatiti 40% stanovnika grada koji će na temelju stečenog znanja uštedjeti 10% neposredno utrošene energije u vlastitim kućanstvima. Predviđeni kanali su: seminari, radionice, info dani, kampanje, ankete.
Tijelo zaduženo za provedbu	DURA, Grad Dubrovnik, FZOEU
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	50 000 kn/god.
Procijenjena ušteda energije [MWh]	3 639
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	618

Redni broj	6.1.3.9.
Naziv mjere	Uvođenje fotonaponskih sustava malih snaga na krovove zgrada
Kratak opis	DURA i Grad Dubrovnik će informirati građane o mogućnostima instalacije fotonaponskih sustava na njihove krovove i načinu priključenja na mrežu te dobivanju dozvola za priključenje. Također će građanima pomoći u prikupljanju dokumentacije i olakšati im nabavljanje dozvola za fotonaponske objekte. Nije predviđeno nikakvo sufinanciranje od strane Grada Dubrovnika jer je izgradnja fotonaponskog sustava sufinancirana od strane FZOEU, a na jugu Hrvatske je tako proizvedena struja jeftinija od struje iz mreže. Predviđa se da će građani do 2030. godine na krovovima svojih zgrada izgraditi minimalno 1000 sustava snage između 2 i 6 kW. U godinama iza 2020. očekuje se da će se ugradnja PV sustava na krovovima zgrada jako ubrzati zbog velikog pada cijena PV panela i mogućnosti da kupci postanu <i>prosumeri</i> tj. kupci s vlastitom proizvodnjom energije.
Tijelo zaduženo za provedbu	DURA, Grad Dubrovnik, FZOEU
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	15 kn/W (očekuje se daljnji pad cijene)
Procijenjena ušteda energije [MWh]	4740
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	1109

Redni broj	6.1.3.10.
Naziv mjere	Poticati udruživanje stanovnika u male energetske zadruge kako bi lakše povećali energetsku efikasnost svojih zgrada
Kratak opis	DURA i Grad Dubrovnik će pomagati udruživanje građana u energetske zadruge čija je svrha povećanje energetske učinkovitosti i proizvodnja energije iz obnovljivih izvora energije. Na taj način će građani lakše financirati projekte, a grad će im pomoći u prikupljanju potrebne dokumentacije za projekte te ih informirati o mogućnostima sufinanciranja. Predviđa se da će se do 2030. godine na ovaj način obnoviti barem 12 pročelja, zamijeniti stolarija na barem 12 objekta te instalirati barem 20 fotonaponskih sustava snage od 2-10 kW.
Tijelo zaduženo za provedbu	DURA, Grad Dubrovnik, FZOEU
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	-
Procijenjena ušteda energije [MWh]	379
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	88,7

Redni broj	6.1.3.11.
Naziv mjere	Poticanje niskoenergetske novogradnje
Kratak opis	Sve nove stambene građevine u Gradu Dubrovniku će biti minimalno energetskog razreda B ili više. Grad će smanjiti komunalne doprinose za sve investitore koji će izgraditi građevine energetskog razreda A ili više.
Tijelo zaduženo za provedbu	DURA, Grad Dubrovnik
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	-
Procijenjena ušteda energije [MWh]	-
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	-

Sa svim ovim predloženim mjerama godišnja ušteda potrošnje energije iznosi 48 353 MWh. Smanjenje emisija CO₂ je 13 237 tCO₂e što iznosi smanjenje od 42,81 % u odnosu na referentnu godinu.

Ukupna godišnja potrošnja energije u tercijarnom/uslužnom sektoru za 2015. godinu bila je 146 576 MWh što je uzrokovalo 34 817 tCO₂e emisiju.

Redni broj	6.1.4.1.
Naziv mjere	Zamjena postojećih rasvjetnih tijela energetski učinkovitijim

Kratak opis	Pretpostavljeno je da se kod 80% poduzeća može uštedjeti 80% energije koja se koristi za rasvjetu. Za preciznije podatke potrebno je provesti detaljne analize profila i karakteristika poduzeća na području grada te se predlaže provedba anketnog istraživanja do kraja 2018. godine.
Tijelo zaduženo za provedbu	DURA, Grad Dubrovnik, Turistička zajednica Grada Dubrovnika
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	30-70 kn/žarulji
Procijenjena ušteda energije [MWh]	13 133
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	3 073

Redni broj	6.1.4.2.
Naziv mjere	Edukacija zaposlenih u komercijalnim zgradama o mogućnostima uštede energije i smanjenja emisije promjenama ponašanja
Kratak opis	Organizirati radionice, seminare i sl. za djelatnike u komercijalnim zgradama na kojima bi ih se obrazovalo o načinima štednje energije. Promjenom načina ponašanja npr. ne grijanjem prostora zimi iznad 20°C i ljeti ne hlađenjem ispod 27°C, gašenjem rasvjete, korištenjem prirodne rasvjete, isključivanjem uređaja koji su u <i>standby modu</i> i sl. moguće je ostvariti uštede u potrošnji energije od 5 do 10%
Tijelo zaduženo za provedbu	DURA, Grad Dubrovnik, Dubrovačko-neretvanska županija
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	60 000 kn/god.
Procijenjena ušteda energije [MWh]	7 329
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	2 272

Redni broj	6.1.4.3.
Naziv mjere	Izgradnja većih solarnih elektrana u okolini Grada
Kratak opis	Prema Planu korištenja OIE DNŽ u okolini grada Dubrovnika postoji 8 potencijalnih lokacija za gradnju velikih solarnih elektrana. Zbog sve niže cijene solarnih postrojenja pretpostavlja se da će barem na tri lokacije biti izrađene elektrane pojedinačne snage od minimalno 500 kW.
Tijelo zaduženo za provedbu	Dubrovačko-neretvanska županija, Grad Dubrovnik, DURA, privatni investitor
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	9 kn/W (za snagu od 1,5 MW 13,5 milijuna kn)
Procijenjena ušteda energije [MWh]	2 190

Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	512,5

Redni broj	6.1.4.4.
Naziv mjere	Toplinska izolacija vanjske ovojnica i krovišta, subvencioniranje od strane Grada Dubrovnika
Kratak opis	Pretpostavlja se da će se u uslužnom sektoru godišnje energetski obnoviti minimalno 2% zgrada toplinskom izolacijom vanjske ovojnica i krovišta te da će na taj način uštediti 40% energije potrebne za grijanje. Grad Dubrovnik i DURA će informirati poduzetnike o mogućnostima uštede te mogućnostima financiranja projekata te smanjiti komunalne doprinose za energetski efikasne zgrade, B ili viša kategorija na energetskom certifikatu.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik, DURA
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	250 kn/m ²
Procijenjena ušteda energije [MWh]	7 927
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	1 883

Redni broj	6.1.4.5.
Naziv mjere	Zamjena vanjske stolarije, subvencioniranje od strane Grada Dubrovnika
Kratak opis	Pretpostavlja se da će se u uslužnom sektoru godišnje energetski obnoviti minimalno 2% zgrada zamjenom dotrajale vanjske stolarije te da će na taj način uštediti 10% energije potrebne za grijanje. Grad Dubrovnik i DURA će informirati poduzetnike o mogućnostima uštede te mogućnostima financiranja projekata te smanjiti komunalne doprinose za energetski efikasne zgrade, B ili viša kategorija na energetskom certifikatu.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik, DURA
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	1 500 - 2 000 kn/m ²
Procijenjena ušteda energije [MWh]	1 982
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	471

Redni broj	6.1.4.6.
Naziv mjere	Rekonstrukcija kotlovnice na lož ulje i prelazak na biomasu
Kratak opis	Barem 5 hotela u gradu imaju kotlovcu na loživo ulje koju je potrebno rekonstruirati i prenamijeniti tako da koristi biomasu kao

	gorivo (peleti, briketi, ogrjevno drvo i sl.). Cilj je da se u barem 3 hotela do 2030. godine zamjeni sustav grijanja na lož ulje sa biomasom.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik, DURA, uprave hotela
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	-
Procijenjena ušteda energije [MWh]	-13,7
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	2 053

Redni broj	6.1.4.7.
Naziv mjere	Uvođenje fotonaponskih sustava malih snaga na krovove hotela i ostalih komercijalnih zgrada
Kratak opis	Grad Dubrovnik će poticati ugradnju solarnih fotonaponskih modula na krovove komercijalnih zgrada za potrebe vlastite potrošnje. Procjenjuje se da će do 2030. na krovovima biti postavljeno 1 500 kW solarnih panela.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik, DURA, uprave komercijalnih zgrada
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	12 kn/W
Procijenjena ušteda energije [MWh]	1 785
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	418

Redni broj	6.1.4.8.
Naziv mjere	Ugradnja toplinskih solarnih kolektora za pripremu potrošne tople vode i grijanje prostora na krovove komercijalnih zgrada
Kratak opis	U komercijalnim zgradama u kojima se potrošna topla voda zagrijava pomoću električne energije uvest će se sustavi solarnog zagrijavanja potrošne tople vode, a gdje je to moguće toplina dobivena iz solarnih kolektora koristit će se za pomoći sustavu grijanja. Predviđa se da će se od 2017. do 2030. u barem 20 hotela ugraditi sustav za pripremu PTV-a pomoći sunčeve energije.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik, DURA
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	5 000 kn/m ² sustava
Procijenjena ušteda energije [MWh]	13 635
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	3 239

Redni broj	6.1.4.9.
Naziv mjere	Poticanje uvođenja solarnog hlađenja u veće gospodarske objekte
Kratak opis	Područje mediteranske klime idealno je za uvođenje solarnog hlađenja u velike gospodarske objekte gdje je potrebno hladiti prostor, kuće za odmor, veće restorane, hotele, trgovačke centre itd. jer sunca ima u izobilju, a hlađenje se poklapa sa periodima dana kada je sunca najviše. DURA bi trebala organizirati informiranje vlasnika o mogućnostima uštede uvođenjem solarnog hlađenja u njihove objekte te se predviđa da bi se do 2030. godine izgradilo barem 3 sustava solarnog hlađenja. Grad Dubrovnik/DNŽ bi također mogli sufinancirati projekt s 20% od ukupnih sredstava.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik, DURA, DNŽ, Ministarstvo turizma, Turistička zajednica Grada Dubrovnika
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	-
Procijenjena ušteda energije [MWh]	-
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	-

Redni broj	6.1.4.10.
Naziv mjere	Poticanje niskoenergetske novogradnje
Kratak opis	Svi novoizgrađeni prostori u tercijarnom sektoru biti će minimalno B energetskog razreda. Grad Dubrovnik će smanjiti komunalne doprinose za sve poduzetnike koji će izgraditi građevine energetskog razreda A ili više.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	-
Procijenjena ušteda energije [MWh]	-
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	-

Redni broj	6.1.4.11.
Naziv mjere	Kompenzator jalove snage
Kratak opis	Ugradnja kompenzatora se preporuča u svim objektima u kojima uređaji troše veliku količinu jalove snage. Podatak o potrošnji jalove električne energije se nalazi na računima za električnu energiju. Predviđa se ugradnja kompenzatora u 30% objekata i ostvarivanje uštede od 10% u potrošnji električne energije.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik, Elektrojug HEP-ODS, uprave komercijalnih zgrada
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.

Procjena troškova [kn]	8 kn/m ² objekta
Procijenjena ušteda energije [MWh]	3 897
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	912

Predložene mjere ostvaruju ukupnu godišnju uštedu energije od 51 864 MWh te smanjenje emisija za 42,6% u odnosu na 2015. godinu, odnosno 14 832 tCO₂e.

Mjere u sektoru prometa

Sektor prometa je u 2015. godini imao ukupnu potrošnju energije u iznosu od 245 576 MWh što je dovelo do emisija CO₂ u iznosu od 64 025 tCO₂e.

Redni broj	6.1.5.1.
Naziv mjere	Promocija <i>car-sharinga</i> između stanovnika Grada
Kratak opis	DURA će provoditi seminare i radionice na kojima će predstaviti građanima i pravnim osobama prednosti <i>car-sharinga</i> .
Tijelo zaduženo za provedbu	DURA, Grad Dubrovnik
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	-
Procijenjena ušteda energije [MWh]	9 049
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	2 359

Redni broj	6.1.5.2.
Naziv mjere	Promocija kupnje električnih vozila
Kratak opis	Grad Dubrovnik i DURA će informirati građane i pravne osobe o mogućnostima nabavke električnih vozila te o poticajima koje mogu ostvariti pomoću Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost (FZOEU). Također će informirati građane o uštedama koje mogu ostvariti nabavkom električnog ili hibridnog vozila. Predviđa se da će do 2030. udio električnih vozila iznositi 20%.
Tijelo zaduženo za provedbu	DURA, Grad Dubrovnik, FZOEU
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	54 500 000 kn
Procijenjena ušteda energije [MWh]	20 922
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	5 455

Redni broj	6.1.5.3.

Naziv mjere	Izgradnja novih biciklističkih staza i promicanje biciklizma kao brzog, efikasnog i zdravog načina prijevoza
Kratak opis	Grupa mjera za unaprjeđenje biciklističkog prijevoza na području grada obuhvaća sljedeće aktivnosti: • Izgradnja biciklističkih staza na čitavom području Grada; • Kontinuirano održavanje biciklističkih staza. U sklopu provedbe mjere potrebno je: • Urediti i označiti biciklističke staze; • Izraditi panoe s kartama označenih biciklističkih staza; • Smanjiti broj mogućih nesreća biciklista odvajanjem biciklističkih staza od prometnica namijenjenih motornim vozilima gdje god je to moguće; • Osigurati servis i omogućiti i ostavljanje privatnih bicikala u garaži; • Promovirati i poticati korištenje bicikla kao prijevoznog sredstva posebno na kratkim udaljenostima; • Kontinuirano provoditi programe i edukaciju o prednostima biciklističkog prijevoza u vrtićima, školama, tribinama za građanstvo, • Osmisliti i provoditi kampanju „Biciklom je zdravije!“
Tijelo zaduženo za provedbu	DURA, Grad Dubrovnik, Dubrovačko-neretvanska županija
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	3 200 000 kn
Procijenjena ušteda energije [MWh]	99,5
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	25,9

Redni broj	6.1.5.4.
Naziv mjere	Uvođenje 10% biogoriva u prometu
Kratak opis	Zakon o biogorivima za prijevoz (NN 65/2009, 145/2010, 26/2011, 144/2012) i Nacionalni akcijski plan poticanja proizvodnje i korištenja biogoriva u prijevozu za razdoblje 2011-2020. (2010) propisuje udio OIE u gorivima za prijevoz od 10% u 2020. godini, te udio biogoriva od 9,22%.
Tijelo zaduženo za provedbu	Ministarstvo gospodarstva
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	-
Procijenjena ušteda energije [MWh]	Zamjena goriva

Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	5 903

Redni broj	6.1.5.5.
Naziv mjere	Promoviranje korištenja javnog prijevoza kao jeftinog i efikasnog načina prijevoza
Kratak opis	Grad Dubrovnik će u suradnji sa pružateljem usluge javnog prijevoza na području grada, Libertas d.o.o., dogovoriti uvjete sufinanciranja autobusnih karata kako bi se povećao udio građana koji koriste javni prijevoz do 2030. godine. Predviđa se da će barem 15% turista i barem još 10% građana koristiti javni prijevoz te će se potrošnja, a i emisije u prometu smanjiti za 8%.
Tijelo zaduženo za provedbu	Libertas d.o.o., Grad Dubrovnik
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	-
Procijenjena ušteda energije [MWh]	14 478
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	3 775

Redni broj	6.1.5.6.
Naziv mjere	Promovirati korištenje električnih bicikala sa solarnim punjačima kao efikasnog načina prijevoza
Kratak opis	Grad Dubrovnik u suradnji sa privatnim investitorom će nabaviti 100 električnih bicikala koji će se puniti na solarnim centralama koje će biti instalirane po svim naseljima u gradu u sklopu ove mjere. Bicikli će se koristiti za prijevoz građana i turista u samom centru Grad i služiti će kao pokazno sredstvo i poticaj za građane da i oni nabave električne bicikle za prijevoz na kratke udaljenosti unutar Grada. Predviđa se da će to utjecati na 3% smanjenje potrošnje goriva i emisija. Bicikli će biti smješteni u centrima naselja i atraktivnim turističkim mjestima te će se koristiti za obilazak. Mjera je kompatibilna s projektom električnih skutera za građane koji se već razvija u Gradu Dubrovniku.
Tijelo zaduženo za provedbu	DURA, Grad Dubrovnik, Turistička zajednica Grada Dubrovnika
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	1 000 000 kn
Procijenjena ušteda energije [MWh]	3 893
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	1 002

Redni broj	6.1.5.7.
Naziv mjere	Obrazovati vozače kako postići uštede goriva malom promjenom voznih navika
Kratak opis	Na temelju iskustava naprednih gradova, kontinuiranim obrazovanjem vozača moguće je uštedjeti 5% goriva u prometu, odnosno ostvariti smanjenje od 5% emisija stakleničkih plinova. Mjera uključuje podjelu promotivnih materijala (letci, plakati, kampanje) i održavanje seminara. Predviđena je i provedba ankete među vozačima.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	100 000 kn/god.
Procijenjena ušteda energije [MWh]	12 279
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	3 201

Redni broj	6.1.5.8.
Naziv mjere	Unaprjeđenje regulacije prometa na raskrižjima uvođenjem inteligentnih semafora najnovije generacije za potpuno adaptivno upravljanje prometom
Kratak opis	Ovom mjerom nastoji se povećati propusna moć i razina usluga raskrižja što rezultira smanjenjem potrošnje goriva i energije odnosno smanjenjem emisije ispušnih plinova u cestovnom prometu. Na prometnicama grada Dubrovnika trenutačno postoji 7 semaforiziranih raskrižja te 6 semaforiziranih pješačkih prijelaza kojima upravlja Grad Dubrovnik. Kao osnovni prijedlog poboljšanja u cilju smanjenja vremena čekanja i vremena prolaska raskrižjem je uvođenje rada ovisnog o količini prometa, odnosno postavljanje detekcijskog sustava na sporednim privozima. Potrebno je izraditi Prometni elaborat dopune semaforizacije i koordinacije za uvođenje rada ovisnog o prometu na sporednim privozima.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	2 000 000 kn
Procijenjena ušteda energije [MWh]	-
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	-

Redni broj	6.1.5.9.
Naziv mjere	Uvođenje sustava vođenja prema slobodnim parkiralištima u svrhu smanjenja broja vozila na ulicama koja traže parking

Kratak opis	Uvođenje sustava dinamičkog informiranja i navođenja do slobodnih parkirališnih mjesta. Sustav putem promjenjivih znakova na prometnoj infrastrukturi, ili dijeljenjem informacije putem ostalih komunikacijskih kanala (aplikacija na mobilnom telefonu, internetska stranica, paneli) daje korisniku informaciju o slobodnim kapacitetima za parkiranje u realnom vremenu i pruža informaciju o udaljenosti do ponude i lokaciji za parkiranje. Primjena ovakvog sustava osigurava informaciju o ponudi parkiranja turistima i gostima grada koji nisu upoznati s lokalnom situacijom. Ovaj sustav predstavlja nadogradnju na <i>Smart parking</i> rješenja koja se provode u gradu Dubrovniku od tvrtke <i>Universal Industries</i> . Procjenjuje se smanjenje emisija od 4,5 %.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	-
Procijenjena ušteda energije [MWh]	-
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	1643,2

Redni broj	6.1.5.10.
Naziv mjere	Uređenje punionica za alternativna goriva (elektro-punionice)
Kratak opis	U gradu Dubrovniku, gdje do pojačane potražnje za električnim punionicama dolazi sezonski, tijekom turističke sezone, moguće je razmotriti i uvođenje prijenosnih solarnih punionica.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	-
Procijenjena ušteda energije [MWh]	-
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	-

Predložene mjere smanjuju ukupnu potrošnju energije za 60 721 MWh te smanjuju emisije CO₂ za 23 377 tCO₂e, što je smanjenje za 36.51 % naspram referentne godine.

Mjere u javnom prijevozu

Potrošnja energije u sektorju javnog prijevoza u 2015. godini bila je 20 143 MWh, a emisije CO₂ iznosile su 5 373 tCO₂e.

Redni broj	6.1.6.1.
Naziv mjere	Poticanje korištenja biogoriva u autobusima
Kratak opis	Sukladno Zakonu o biogorivima za prijevoz, javni sektor je u obvezi korištenja višeg udjela biogoriva nego privatni sektor. Ovdje je

	pretpostavljeno da je do 2030. godine 30% potrošnje dizelskog goriva zamijenjeno biogorivima, u javnom sektoru.
Tijelo zaduženo za provedbu	Ministarstvo gospodarstva, Grad Dubrovnik
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	-
Procijenjena ušteda energije [MWh]	Zamjena goriva
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	1 612

Redni broj	6.1.6.2.
Naziv mjere	Trening službenih vozača i promocija eko-vožnje
Kratak opis	Pretpostavlja se da je moguće uštedjeti 5% goriva, odnosno 5% emisija štetnih plinova, ukoliko se vozač javnog prijevoza educira i motivira da voze na eko-način.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik, javni prijevoznik Libertas
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	-
Procijenjena ušteda energije [MWh]	1 007
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	269

Redni broj	6.1.6.3.
Naziv mjere	Povećanje konkurentnosti javnog autobusnog prijevoza (pružanje pravovremene informacije korisniku pomoći suvremenih GNSS sustava i sustava mobilnog prijenosa podataka)
Kratak opis	Sama usluga prijevoza već duže vrijeme nije dostatna kako bi korisnici izabrali javni gradski prijevoz putnika kao preferiranu opciju. Iz tog razloga radi se na podizanju kvalitete usluge i zadovoljstva korisnika. Najčešći modeli za postizanje tog cilja, koje europska praksa poznaje jest u pružanju dodatnih <i>infotainment</i> usluga (WiFi, pristup javnim servisima unutar vozila), odnosno uvođenje dinamičkog sustav informiranja putnika o voznim redovima, odnosno o lokaciji pojedinih vozila. Prikaz informacija putnicima odvija se putem sljedećih kanala: znakovi na stanicama, web stranica, usluga obavještavanja SMS-om u stvarnom vremenu i mobilna aplikacija. Iskustva drugih gradova pokazuju da se korištenjem ove mjere broj osobnih vozila u centru grada može smanjiti za 2-3%, što korelira s očekivanim postotkom smanjenja emisija stakleničkih plinova, odnosno potrošnje primarne energije.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik, javni prijevoznik Libertas
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	-

Procijenjena ušteda energije [MWh]	604
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	161

Redni broj	6.1.6.4.
Naziv mjere	Uvođenje sustava javnih ekoloških vozila (elektro autobusi, elektro automobili, elektro skuteri, elektro bicikli)
Kratak opis	Javni sustav električnih skutera/bicikala jedna je od najpopularnijih mjeru koje se za potrebe održive mobilnosti provode u gradovima EU. Prvenstveni efekt ove mjere očituje se u osvješćivanju stanovništva i usmjeravanju prema ekološki održivim i prihvatljivim sredstvima prijevoza. Utjecaj mjerne na izravno smanjenje emisije CO ₂ i primarne energije je relativno nizak, jer se ne očekuje da će sustavi električnih bicikala u velikoj mjeri zamijeniti ostala prijevozna sredstva. Iskustva drugih gradova pokazuju da efekt na smanjenje emisije CO ₂ i utrošak primarne energije može biti na razini 1% godišnje. Efekte zamjene vozila gradske uprave, taksija ili autobusa javnog gradskog prijevoza moguće je izravno kvantificirati kroz potrošnju goriva, odnosno prijeđenu kilometražu.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik, javni prijevoznik Libertas
Početak i kraj provedbe [god.]	2020. – 2030.
Procjena troškova [kn]	-
Procijenjena ušteda energije [MWh]	705
Procijenjeno smanjenje emisija CO ₂ [tCO ₂ e]	188

Predložene mjeru smanjuju emisije CO₂ za 41,5 % naspram referentne godine, odnosno za 2 230 tCO₂e.

Mjere u sektoru javne rasvjete

Grad Dubrovnik sustavno radi na poboljšanju sustava javne rasvjete što uključuje zamjenu postojećih rasvjjetnih tijela energetski učinkovitijim te širenjem mreže javne rasvjete.

Redni broj	6.1.8.1.
Naziv mjere	Zamjena postojećih starih rasvjjetnih tijela energetski učinkovitijim
Kratak opis	Gotovo tri četvrtine svjetiljki na području grada Dubrovnika tehnički ili konstrukcijski su zastarjele. Predlaže se zamjena svih svjetiljki starije generacije s <i>full cut-off</i> svjetiljkama koje koriste LED izvore svjetlosti vrlo male snage. Primjenom ove mjeru postigle bi se uštede u potrošnji električne energije od 76,6%. Povrat investicije ostvario bi se nakon 6 godina.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik
Početak i kraj provedbe [god.]	2020.-2030.

Procjena troškova [kn]	30 079 574
Procijenjena ušteda energije [MWh]	4 310
Procijenjeno smanjenje CO ₂ [tCO ₂ e]	1 009

Redni broj	6.1.8.2.
Naziv mjere	Izmještanje mjernih ormarića JR, zamjena nadzemne mreže podzemnom
Kratak opis	Predlaže se izmještanje ormarića javne rasvjete u cilju omogućavanja normalnog upravljanja i održavanja javne rasvjete te zamjena zastarjele nadzemne mreže na drvenim stupovima podzemnom mrežom na metalnim stupovima visine 6 metara. Također, predlaže se i ugradnja dodatne zaštite za svjetiljke na stupovima i fasadama zgrada.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik, HEP ODS Elektrojug Dubrovnik
Početak i kraj provedbe [god.]	2020.-2030.
Procjena troškova [kn]	17 536 750
Procijenjena ušteda energije [MWh]	0
Procijenjeno smanjenje CO ₂ [tCO ₂ e]	0

Redni broj	6.1.8.3
Naziv mjere	Uspostava sustava za gospodarenje energijom (SGE)
Kratak opis	SGE predstavlja put k osiguranju stalne brige o učinkovitosti potrošnje energije, a time i brige o zaštiti okoliša. Uspostava SGE-a omogućava uspostavljanje odgovornosti za trošenje energije i definiranje energetskih troškovnih cjelina, te ostvaruje predispozicije za provedbu konkretnih tehničkih mera, koje bez uspostave SGE nisu dovoljne da bi se ostvarile uštede. Uključuje provjeru ispravnosti mjernih uređaja, prikupljanje podataka i računa na mjesечноj osnovi.
Tijelo zaduženo za provedbu	Grad Dubrovnik
Početak i kraj provedbe [god.]	2020.-2030.
Procjena troškova [kn]	0
Procijenjena ušteda energije [MWh]	0
Procijenjeno smanjenje CO ₂ [tCO ₂ e]	0

Predložene mjere smanjuju emisije CO₂ za 76,6% naspram referentne godine, odnosno za 1 009 tCO₂e.

Business as usual scenarij (BAU) predstavlja moguće stanje energetskog sektora grada Dubrovnika u 2030. godini u slučaju da se ne implementiraju mjere za povećanje energetske učinkovitosti i smanjenje emisije CO₂ predložene u SECAP-u Grada Dubrovnika. Koristeći procjene rasta BDP-a na razini Hrvatske i županije Dubrovačko – neretvanske, predviđanja kretanja broja stanovnika južne Hrvatske do 2030. godine, predviđanje o broju prometnih vozila na cestama te stope rasta broja posjetitelja i ostvarenih noćenja na području Grada dobivene su moguće stope rasta/pada potrošnje energije do 2030. godine te su prikazane u tablici 7.

Tablica 1 - Procjena pada/rasta potrošnje energije do 2030. godine prema sektorima

SEKTOR	PAD/RAST	STOPA (%)
Javni sektor - zgrade	Pad	5
Javni sektor - vozila	Rast	10
Javni sektor - rasvjeta	Pad	3
Javni sektor - voda	Rast	30
Društveni sektor – stambeni objekti	Pad	5
Društveni sektor – komercijalni objekti	Rast	20
Društveni sektor – promet i transport	Rast	10
Društveni sektor - otpad	Rast	15

Prema stopama navedenim u prethodnoj tablici potrošnja energije i emisije CO₂ u javnom i društvenom sektoru u 2030. godini prema BAU scenariju prikazane su u tablici 8. Udio pojedinog energenta u potrošnji energije prema ovom scenariju prikazan je na slici 26.

Tablica 2 - Potrošnja energije i emisije prema sektorima u 2030. godini za BAU scenarij

SEKTOR	POTROŠNJA (MWh)	UDIO (%)	UDIO (%)	EMISIJA CO ₂ (t)	UDIO (%)	UDIO (%)
Javni sektor - zgrade	3 125	0,48		793,1	0,46	5,44
Javni sektor - vozila	26 684	4,07	5,49	7 119,5	4,14	
Javni sektor - rasvjeta	5 458	0,83		1 277,2	0,74	
Javni sektor - voda	750	0,11		175,5	0,10	
Društveni sektor – stambeni objekti	172 859	26,39		29 265,5	17,03	94,56
Društveni sektor – komercijalni objekti	175 891	26,86	94,51	41 652,6	24,23	

Društveni sektor – promet i transport	270 135	41,25	70 300,9	40,9
Društveni sektor - otpad	-	-	21 290	12,39
UKUPNO	654 901	100	171 874	100

BIOLOŠKA RAZNOLIKOST

Lokacije zaštićenih područja

Sukladno Zakonu o zaštiti prirode, na području Grada Dubrovnika zaštićena su sljedeća područja:

- Otok Lokrum - posebni rezervat šumske vegetacije
- Rijeka dubrovačka - značajni krajobraz
- Park makije u Donjem čelu na otoku Koločepu – park – šuma
- Park šuma alepskog bora (*Pinus halepensis* Mill.) na Gornjem čelu na otoku Koločepu
- Velika i Mala Petka – park - šuma
- Platana (*Platanus orientalis* L.) u Trstenom – spomenik parkovne arhitekture
- Platana na Brsaljama u Dubrovniku – spomenik parkovne arhitekture
- Gromačka špilja – spomenik prirode - geomorfološki
- Močiljska špilja - spomenik prirode – geomorfološki
- Arboretum Trsteno – spomenik parkovne arhitekture

Utjecaj na biološku raznolikost

U okviru studija i programa Grada i udruga provode se mjere očuvanja bioraznolikosti, organizacijom raznih edukativnih programa te akcija čišćenja i uređenja okoliša, kroz obilježavanje međunarodnih značajnih datuma iz područja zaštite okoliša i prirode, zadanim uvjetima i mjerama u prostorno-planskoj dokumentaciji i slično.

Zaštićena i obnovljena staništa

Sukladno Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19) na području Grada Dubrovnika navode se sljedeća područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS):

- HR4000017 Otok Lokrum
- HR2001007 Orašac – kanjon
- HR2001010 Paleoombla – Ombla
- HR2001249 Izvor kod mlina u Zatonu malom
- HR2001337 Područje oko Rafove (Zatonske) špilje

- HR2001458 Vitkovača jama
- HR2001460 Pasja jama
- HR2001461 Kukova peć
- HR2001463 Jama pod Sinji kuk
- HR2001464 Jama na vrh Krčevina
- HR2001465 Špilja za Gromačkom vlakom
- HR2001468 Aragonka
- HR2001469 Debela ljunut
- HR2001470 Jama na vrh Prodoli
- HR2001474 Golubinka kod Handrake
- HR2001475 Ljubičica kod Handrake
- HR2001476 Medvjedina špilja
- HR2001477 Nevjestina špilja
- HR2001478 Špilja pod Neharom
- HR2001479 Špilje od Konjavca
- HR2001480 Špiljica u luci Trstena
- HR2001481 Špiljice kod mola od Orašca
- HR3000164 Sveti Andrija – podmorje
- HR4000028 Elafiti

Navedena područja zaštićena su u različitim kategorijama: od posebnog rezervata, spomenika prirode, značajnog krajobraza, park šume i spomenika parkovne arhitekture. Karta staništa vidljiva je na kartografskom prikazu broj 3.1. Prostornog plana uređenja Grada Dubrovnika - Prirodna baština.

EMISIJE

Izravne emisije stakleničkih plinova

Sukladno odredbama Zakona o zaštiti zraka (NN 127/19), kvaliteta zraka se procjenjuje na parametre koji su propisani Uredbom o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 117/12 i 84/17). Prema ovoj Uredbi, kvaliteta zraka se procjenjuje s obzirom na: (1) granične vrijednosti koncentracija onečišćujućih tvari u zraku s obzirom na zaštitu zdravlja ljudi; (2) gornji i donji prag procjene koncentracija onečišćujućih tvari u zraku s obzirom na zaštitu vegetacije i prirodnog ekosustava; (3) granične vrijednosti (GV) onečišćujućih tvari u zraku s obzirom na kvalitetu življenja (4) granične vrijednosti emisija ukupne taložne tvari (UTT), teških metala i benzo(a)pirena. Prema razinama onečišćenosti zraka utvrđuju se sljedeće kategorije kvalitete zraka: (I) prva kategorija kvalitete zraka - čist ili neznatno onečišćen zrak (nisu prekoračene GV i ciljne vrijednosti za prizemni ozon), (II) druga kategorija kvalitete zraka - onečišćen zrak (prekoračene su GV i ciljne vrijednosti za prizemni ozon). Kategorije kvalitete zraka utvrđuju se za svaku onečišćujuću tvar posebno i odnose se na zaštitu zdravlja ljudi, kvalitetu življenja, zaštitu vegetacije i ekosustava.

Teritorij RH se prema razinama onečišćenosti zraka klasificira na zone i aglomeracije. Pri tome cijela DNŽ, a time i Grad Dubrovnik, spada u zonu HR5, koja se s obzirom na zaštitu zdravlja ljudi označava kao područje s niskim emisijskim vrijednostima, te je ocjenjena I. kategorijom zraka s obzirom na parametre: SO₂, NO_X, lebdeće čestice (PM10), CO, benzen, benzo(a)piren, Pb, Cd, Ni i plinovitu živu (Hg); dok je zbog povišenih razina O₃, kvaliteta zraka ocijenjena II. kategorijom zraka.

Za zrak kao jednu od sastavnica okoliša, nadležno je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, u čijem se stručnom i upravnom nadzoru nalazi Državni hidrometeorološki zavod (DHMZ). Kvaliteta zraka u Republici Hrvatskoj prati se na državnoj i lokalnoj razini kroz mrežu mjernih postaja koju čine kako državna mreža tako i lokalne mreže za praćenje kvalitete zraka u županijama i gradovima koje uključuju i mjerne postaje posebne namjene.

U Gradu Dubrovniku je početkom 2013. godine uspostavljena mjerne postaja Žarkovica, tipa prigradske i pozadinske klasifikacije postaje. Postaja služi za mjerjenje onečišćujućih tvari: NO₂ izraženi kao dušikovi oksidi ($\mu\text{g}/\text{m}^3$), O₃ prizemni ozon ($\mu\text{g}/\text{m}^3$), PM_{2.5} lebdeće čestice $< 2,5 \mu\text{m}$ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$), PM₁₀ lebdeće čestice.

Zbog čestih kvarova na mjerne postaji Žarkovica tijekom posljednje dvije godine (2019,2020) nemamo izvještaj o mjerjenju. Navedeni problem rješava DHMZ dok je Grad Dubrovnik za svoje područje donio Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama za razdoblje 2016. – 2020., u kojem je dana ocjena stanja kvalitete zraka, te su na osnovu toga definirani ciljevi zaštite zraka i propisane mјere za njihovo ostvarenje. Navedenim Programom, analizirani su porijeklo i uzroci onečišćenja zraka, odnosno emisije iz nepokretnih i pokretnih izvora. Utvrđeno je da na području Grada Dubrovnika najznačajniji sektorski pritisci dolaze iz prometa, gospodarstva (prvenstveno uslužne djelatnosti) te sektora opće potrošnje.

Grad Dubrovnik paralelno ima i strateški projekt „Respect the City“ koji sadrži modele pametnog i odgovornog upravljanja destinacijom i održivim turizmom. Cilj ovog projekta, jest prije svega očuvanje kulturne baštine, podizanje kvalitete svakodnevnog života građana Grada Dubrovnika i osiguravanje najboljeg mogućeg doživljaja Dubrovnika za sve posjetitelje.

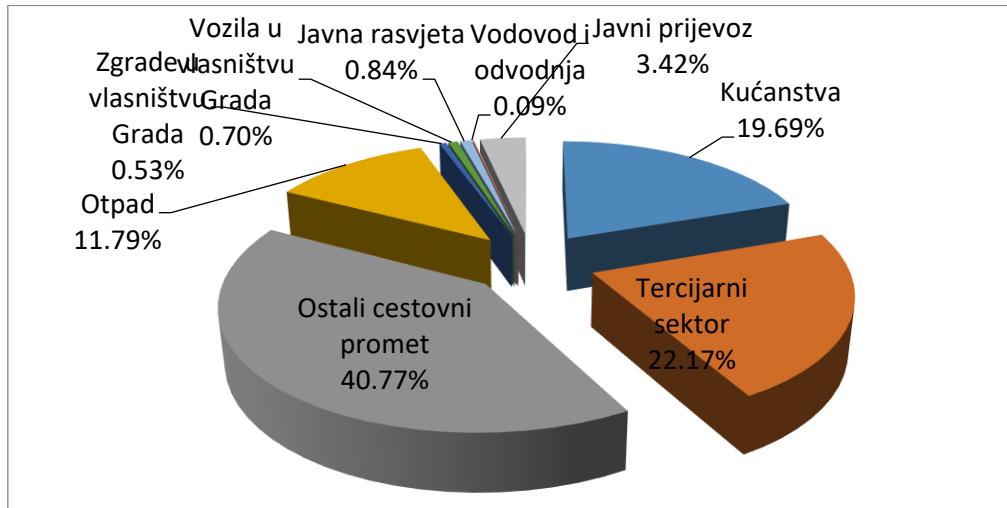
Projekt „Respect the City“ prepoznat je i od strane Globalnog vijeća za održivi turizam (GSTC), koji je 2019. godine proveo procjenu destinacije bazirajući se na ocjenjivanje elemenata poput upravljanja kulturnim dobrima i okolišem, sudjelovanje i korist zajednice u navedenom projektu te planiranje i politiku destinacije. Dubrovnik je postigao 70% izvrsnosti na temelju procjena koje su donesene, čime je postignut znatan napredak u kontekstu glavnih ciljeva samog projekta „Respect the City“.

Nastavno na sve navedeno možemo zaključiti da Grad Dubrovnik u posljednjem izvještajnom razdoblju nema lošije rezultate u odnosu na posljednje izvještaje ukupnih emisija Grada Dubrovnika.

U istom razdoblju nije bilo otvaranja idustrijskih postrojenja niti povećanja obima prometa.

Prema posljednjem izvještaju emisije Grada Dubrovnika za analizirane sektore procijenjene su na ukupno 157 031 tCO₂, od toga je 8 753 tCO₂ emitirano u javnom sektoru iz čega proizlazi da

je udio emisija iz javnog sektora 5,57%. 40,77% emisija dolazi iz sektora ostalog cestovnog prometa, a iza njega slijede tercijarni sektor sa 22,17% udjela u ukupnim emisijama, i sektor kućanstva sa 19,69% emisija. Kada bi se sektoru ostalog cestovnog prometa pribrojile emisije javnog prijevoza i vozila u vlasništvu Grada Dubrovnika, koje se nalaze unutar javnog sektora, tada bi udio emisija cestovnog prometa bio gotovo 45% ukupnih emisija.

Ukupne emisije CO₂ u Gradu Dubrovniku prema sektorima [tCO₂]

Najviše emisija, 57 190 tCO₂ dolazi iz potrošnje električne energije, a slijede je emisije iz potrošnje dizelskog i benzinskog goriva sa udjelima od 32,24% i 11,97%. Ostali energeti imaju udjele manje od 10%, a najveći udio ima lož ulje 4,49%. Iz odlaganja miješanog komunalnog otpada godišnje se proizvede 11,79% emisija. Iz ovoga se zaključuje da se najveće smanjenje emisija može ostvariti na potrošnji električne energije, dizela, benzina te smanjenjem odlaganja otpada. Prosječne emisije po stanovniku u Gradu Dubrovniku iznose 3,685 tCO₂e godišnje, što je znatno niže nego prosječne emisije po stanovniku u Hrvatskoj od 6,55 tCO₂e. Bitno je napomenuti da su kod izračuna emisija za Grad Dubrovnik uzete u obzir isključivo emisije CO₂, osim emisija iz odlaganja otpada.

Utjecaj na okoliš uslijed prijevoza

Kod rješavanja prometne infrastrukture Grad Dubrovnik vodi se strateškim dokumentom Prometne studije Grada Dubrovnika (usvojena u svibnju 2012. godine), Lokalnim planom održive mobilnosti (2013. godina.), MOBILITAS – strateški dokument za područje urbane mobilnosti, SOLEZ - Akcijski plan za integraciju politika LEZ-a u prometnom planiranju funkcionalnog urbanog područja Grada Dubrovnika.

Posljednja rješenja koja se uvode za poboljšanje funkcioniranja prometa su prijevozi na električnu energiju stoga se razrađuju planovi za postavljanje punionica, planira se i nabavka e-skutera te e-bus sustava.

Strateški ciljevi razvoja prometa u Gradu Dubrovniku su optimizacija prometa na unutarnjoj cestovnoj mreži, smanjenje zagušenja i povezivanje grada na vanjsku cestovnu mrežu RH a sve prema gore navedenim dokumentima.

Ukupno ispuštanje vode

Područje Grada Dubrovnika dio je grupiranog vodnog tijela podzemnih voda JKGI-12 Neretva, za koje je procijenjeno dobro količinsko i kemijsko stanje. Na području Grada nalazi se i Rijeka Dubrovačka koja zbog utjecaja mora spada u prijelazne vode Omble. Prema podacima Hrvatskih voda prijelazne vode Omble (P1_3-OM i P2_2-OM) su u pravilu u dobrom stanju, osim za biološki pokazatelj makrofita koji je u umjerenom stanju.

Na području Grada Dubrovnika danas su u pogonu dva vodoopskrbna sustava: Vodoopskrbni sustav Dubrovnik i Vodoopskrbni sustav Zaton – Orašac – Elafiti. Glavni su izvori vodoopskrbnog sustava Dubrovnik izvorišta, odnosno zahvati Ombla (Komolac), Vrelo - Šumet i Račevica (Knežica), dok se vodoopskrbni sustav za Zaton, Orašac i Elafite zasniva na zahvatu izvorske vode Palata (Zaton).

Prema podacima Vodovoda Dubrovnik d.o.o. (ožujak 2018.), navedene vodoopskrbne sustave čine vodovodna mreža ukupne duljine 345 km i sedamdesetak objekata (crpne stanice, vodospremniči, hidroforska postrojenja, itd.). Ukupna godišnja crpljena količina vode iznosi oko 6.950.000 m³.

Nadalje, s ciljem osiguranja zadovoljavajuće kvalitete pitke vode, Vodovod Dubrovnik d.o.o. je 2019. godine završio izgradnju uređaja za pročišćavanje pitke vode (UPPV) za izvorište Ombla na lokaciji Komolac, čime je problem zamučenja riješen, odnosno pitka voda je dostupna građanima neovisno u utjecaju vremenskih prilika, a planirana je i sanacija hidrotehničkog tunela i ostalih građevina u svrhu sprječavanja zagađenja vode procjednim vodama iz masiva Srđ.

Sustav odvodnje otpadnih voda Dubrovnika je većim dijelom razdjelni sustav odvodnje, no iznimno zbog svoje specifičnosti, samo na području stare gradske jezgre koristi se i mješoviti sustav odvodnje koji će se zadržati, prvenstveno zbog uvjetovanosti dosadašnjim povijesnim razvojem. Pri tome sustav odvodnje otpadnih voda Dubrovnika čine: (1) građevine za skupljanje i odvođenje otpadne vode do lokacije UPOV-a Lapad (102 km gravitacijskih cjevovoda, 20 crpnih stanica); (2) UPOV Lapad (trenutno je isključivo mehaničkog stupnja pročišćavanja, kapaciteta za 50.000 ES); (3) podmorski ispust ispod Petke (hidrotehnički tunel profila 800 mm u kojem se od UPOV-a do južne strane brda Petke nalazi kopneni dio ispusta, a podmorski dio ispusta je ukupne dužine 1.500 m i završava na dubini od 110 m). Sustav odvodnje otpadnih voda Dubrovnik obuhvaća naselja: Dubrovnik, Čajkovići, Čajkovica, Gornje Obuljeno, Knežica, Donje Obuljeno, Komolac, Mokošica, Nova Mokošica, Prijedor, Rožat, Sustjepan. Ukupno planirano opterećenje na području aglomeracije je 71.000 ES.

Prema podacima Vodovoda Dubrovnik d.o.o. (ožujak 2018.), procjenjuje se da priključenost na kanalizacijski sustav iznosi oko 70%. Otpadna voda užeg Dubrovačkog područja završava na postojećem uređaju za pročišćavanje otpadnih voda na području Lapada. Kapacitet postojećeg UPOV-a je: 50.000 ES; 1.300 l/s; 13.000 m³/dan (prosječni dotok na UPOV). Postojeći uređaj za pročišćavanje otpadnih voda isključivo je (nepotpunog) mehaničkog stupnja pročišćavanja,

a propisani standard za ovakvu veličinu opterećenja i stanje prijemnika zahtijevaju podizanje razine pročišćavanja na najmanje II. stupanj pročišćavanja.

Grad Dubrovnik i gradska tvrtka Vodovod Dubrovnik d.o.o. poduzimaju niz aktivnosti kako bi se stanje unaprijedilo. Završeni su projekti izgradnje sustava fekalne odvodnje Prijedor – Obuljeno (u okviru projekta Jadran), a izgrađena je i mreža fekalne odvodnje u Malom Zatonu te izgradnja sustava prikupljanja i odvodnje otpadnih voda naselja Lozica. Izveden je i projekt sanacije kanala mješovite odvodnje u povjesnoj jezgri Dubrovnika. Uz to, od 2017. godine se kao godišnja obaveza provodi mjera pregledavanja kanalizacijske mreže, a također su predviđena ulaganja u opremu za redovito održavanje sustava odvodnje.

Ukupna težina otpada

Ukupna količina prikupljenog otpada u 2019. godini u Gradu Dubrovniku prema kategorijama otpada

Red.br.	Vrsta otpada	Količina otpada (t) 2019
1	Miješani komunalni otpad	18.191,80
2	Glomazni otpad	2.011,01
3	Ambalaža od papira i kartona	2.022,34
4	Ambalaža od plastike	95,14
5	Ambalaža od stakla	60,96
6	Metali	182,03
7	Plastika	81,75
8	Tekstil	1,16
9	Jestiva ulja i masti	4,13
10	Otpadne gume	25,66
11	EE otpad	63,71

Ulaganje u zaštitu okoliša

Grad Dubrovnik, samostalno, te u suradnji s gradskom tvrtkom Čistoća d.o.o Dubrovnik provodi zakonske obveze prikupljanja, odvoza i zbrinjavanja komunalnog otpada koji nastaje u kućanstvima, ustanovama i poslovnim prostorima. Zajednički sudjeluju u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada, te osiguravaju provedbu obveze na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada. Javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i odvojeno prikupljanje glomaznog otpada obavlja se postavljanjem mobilnih spremnika na javnim površinama za razne kategorije otpada, izgrađenim reciklažnim dvorištima, kao i mogućnošću poziva na broj Čistoće d.o.o.. Osim toga, Grad Dubrovnik, samostalno i u suradnji s Čistoćom d.o.o. Dubrovnik, provodi edukativne i informativne aktivnosti o gospodarenju otpadom na području Grada Dubrovnika, kao i akcije prikupljanja otpada.

Obzirom da je 1. studenoga 2017. godine, na snagu stupila Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom („Narodne novine“ br. 50/17), a Grad Dubrovnik je tijekom 2018. godine donio odgovarajuće akte te uskladio poslovanje davatelja javne usluge prikupljanja otpada donošenjem sljedećih akata: Odluka o izmjenama Odluke o komunalnom redu (Službeni glasnik Grada Dubrovnika br.2/2018), Odluka o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Grada Dubrovnika (Službeni glasnik Grada Dubrovnika br.2/2018), Odluka o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada na području Grada Dubrovnika (Službeni glasnik Grada Dubrovnika br.2/2018), Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada na području Grada Dubrovnika (Službeni glasnik Grada Dubrovnika br.2/2018).

Plan gospodarenja otpadom Grada Dubrovnika za razdoblje od 2018. do 2023. godine donesen je na 11. sjednici Gradskog vijeća, održanoj 16. svibnja 2018. godine. Isti je objavljen u „Službenom glasniku Grada Dubrovnika“, broj 9/2018.

Što se tiče obveze sprječavanja odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu te uklanjanje istog, Grad Dubrovnik u 2019. godini i dalje kontinuirano povodi unapređenje sustava na razini jedinice lokalne samouprave, odnosno svih sudionika nadležnih za postupanje s otpadom.

ZAPOŠLJAVANJE

Povlastice za puno radno vrijeme

Za puno radno vrijeme kao i za skraćeno radno vrijeme plaća i sva materijalna prava obračunavaju se temeljem Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Uredbe o klasifikaciji radnih mesta u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Odluke o koeficijentima za obračun plaće službenika namještenika i Kolektivnog ugovora te ne postoje nikakve razlike.

Rizik od specifičnih bolesti

Opasnosti i profesionalne bolesti specifične za radna mjesta u gradskoj upravi:

- mehaničke opasnosti
- mehaničke opasnosti pri horizontalnom i vertikalnom transportu
- opasnosti od padova i rušenja
- opasnosti pri radu na računalu
- opasnosti zbog nefiziološkog položaja tijela
- opasnosti od nedostatne rasvjete
- opasnosti u prometu (kod korištenja službenih automobila)
- posebno prometni redari (opasnosti od izloženosti CO te opasnosti od nepovoljne mikroklime)

Iz navedenih opasnosti mogu nastati:

- posjekotine, istegnuća,
- ugnječenja, lomovi
- glavobolja, križobolja
- problemi s vidom
- sindrom karpalnog kanala
- trovanje ugljičnim monoksidom

OBUKA I OBRAZOVANJE

Ocjena radnog učinka

Temeljem Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te Pravilnika o ocjenjivanju službenika i namještenika u upravnim tijelima Grada Dubrovnika do 31. ožujka tekuće godine donosi se Rješenje o ocjenjivanju za prethodnu godinu.

RAZLIČITOST I JEDNAKE MOGUĆNOSTI

UPRAVNA TIJELA	ŽENE		MUŠKARCI		UKUPNO
	BR.	%	BR.	%	
Gradsko vijeće	8	32	17	68	25
Gradonačelnik i zamjenice	2	67	1	33	3
Pročelnici upravnih odijela	6	50	6	50	12
UKUPNO	16	40	24	60	40

JEDNAKOST NAKNADA ZA ŽENE I MUŠKARCE

Plaća po mjestima poslovanja

Za puno radno vrijeme kao i za skraćeno radno vrijeme plaća i sva materijalna prava obračunavaju se temeljem Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Uredbe o klasifikaciji radnih mjesta u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Odluke o koeficijentima za obračun plaće službenika namještenika te Kolektivnog ugovora te ne postoje nikakve razlike plaća za pojedino radno mjesto između muškaraca i žena.

PROCJENA DOBAVLJAČA U POGLEDU RADNIH ODNOŠA

Dobavljači procijenjeni po kriteriju radnih odnosa

Dobavljači se ne procjenjuju po kriteriju radnih odnosa.

ULAGANJE

Ugovori o ulaganju sa klauzulom o ljudskim pravima

Ugovori o ulaganju sa klauzulom o ljudskim pravima se ne koristi.

Obuka zaposlenika o aspektima ljudskih prava

Svi službenici imaju položeni državni stručni ispit koji obuhvaća i područje slobode ljudskih prava.

Slučajevi diskriminacije

Nema registriranih slučajeva diskriminacije.

DJEČJI RAD

Dobavljači kod kojih postoji opasnost dječjeg rada

Dobavljači se ne provjeravaju sa aspekta opasnosti od dječjeg rada.

PRISILNI ILI OBVEZNI RAD

Dobavljači kod kojih postoji opasnost od prisilnog ili obveznog rada

Dobavljači se ne provjeravaju sa aspekta opasnosti od prisilnog ili obaveznog rada.

PRAVA DOMICILNOG STANOVNIŠTVA

Kršenje prava lokalnog stanovništva

Nema registriranih slučajeva kršenja prava lokalnog stanovništva.

PROCJENA DOBAVLJAČA U POGLEDU POŠTIVANJA LJUDSKIH PRAVA

Provjera dobavljača o poštivanju ljudskih prava

Dobavljači se ne provjeravaju sa aspekta poštovanja ljudskih prava.

Negativni utjecaji dobavljačkog lanca na ljudska prava

Nisu registrirani slučajevi negativnih utjecaja dobavljačkog lanca na ljudska prava.

MEHANIZMI RJEŠAVANJA SPOROVA VEZANIH ZA LJUDSKA PRAVA

Sporovi u vezi sa utjecajem na ljudska prava

Nema registriranih sporova u vezi sa utjecajem na ljudska prava.

LOKALNA ZAJEDNICA

Uključivanje lokalne zajednice u razvojne programe

Gradskim proračunom financiraju se razvojni programi zajednice koji se temelje na potrebama lokalne zajednice i to prema područjima:

1. Grad Dubrovnik kroz program predškolskog odgoja financira rad predškolskih ustanova kojima je osnivač.
2. Program obrazovanja prati redovitu djelatnost osnovnih škola, sufinancira knjige učenicima, održava škole te provodi program produženog boravka. Grad Dubrovnik je nositelj počasnog naziva Grada prijatelja djece, javnog društvenog priznanja za ostvarivanje prava i potreba djece, za postignutu uzornu skrb u svim područjima života djece i za djecu. Istovremeno, Grad ovaj počasni naziv obavezuje da u budućim razdobljima osigurava navedenu razinu zadovoljstva djece. Kao jedan od oblika participacije djece koja omogućava djeci i mladima ostvarivanje prava na izražavanje mišljenja o stvarima koja se na njih odnose u Gradu Dubrovniku postoji i Dječje gradsko vijeće. U 2019. godini Grad Dubrovnik je u sklopu Akcije „Gradovi i općine prijatelji djece“ dobio povelju za uspješno provedenu NAJ AKCIJU 2019. pod nazivom „Različitost je naše bogatstvo – Učimo se toleranciji i suradnji“. Upravo tom akcijom je poboljšan i uljepšan život dubrovačke djece. U Proračunu Grada osiguravaju se sredstva za stipendiranje izvrsnih studenata grada Dubrovnika koji imaju prebivalište u Dubrovniku.
3. U području tehničke kulture financira se Zajednica tehničke kulture u čiji rad je uključena 31 udruga. Iz gradskog proračuna Zajednica ostvaruje sredstva za provođenje svoje djelatnosti i aktivnosti udruženih udruženih.
4. Iz Proračuna Grada Dubrovnika osiguravaju se sredstva za aktivnosti iz područja sporta, a odnose se na provođenje sportskih aktivnosti djece i mladeži, osoba s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom, pripremu za domaća i međunarodna natjecanja. Sportske udruge i Dubrovački savez športova razvijaju i promiču sport u Dubrovniku kroz rad sportskih klubova

u skladu sa nacionalnim programom sporta. Također, Grad Dubrovnik financira i rad Javne ustanove Športski objekti d.o.o. koje upravlja i održava sportske objekte u gradu.

5. Grad Dubrovnik, u cilju unapređenja i podizanja kvalitete života svojih sugrađana, kontinuirano razvija socijalni program iznad standarda propisanog Zakonom o socijalnoj skrbi. Naknade socijalno ugroženima obuhvaćaju različite oblike socijalne skrbi. U okviru Socijalnog programa samo u 2019. isplaćena su davanja umirovljenicima koji primaju mirovine od 1.800 kuna do 2.500 kuna te za one koji primaju mirovine do 1.800 kuna. Umirovljenicima i ostalim socijalnim kategorijama isplaćeno je ukupno 3.404.220,00 kuna.

Osim novčane pomoći umirovljenicima Grad Dubrovnik isplatio je i 949.500,00 kuna za korisnike koji su stariji od 65 godina, a nemaju novčanih primanja.

Nezaposlenim samohranim roditeljima Grad Dubrovnik u 2019. godini isplatio je godišnje potpore u iznosu od 49.950,00 kuna, a 1.250.100,00 kuna isplaćena je pomoć korisnicima osobne invalidnine.

Grad Dubrovnik isplatio je i potpore za podstanarstvo mladim obiteljima u iznosu od 331.350,00 kuna te 2.840.400,00 kuna za subvencioniranje troškova stanovanja osobama slabijeg imovnog stanja i onim socijalnim kategorijama koje ostvaruju pravo na subvenciju za troškove stanovanja.

Isplaćena su i novčana sredstva koja se odnose na dar za novorođeno dijete u iznosu od 2.027.100,00 kuna te 143.450,00 kuna za ogrjev. Programom socijalne skrbi osigurana je i podrška radu ustanovama s područja Grada Dubrovnika koje, za svoje korisnike, provode raznovrsne programe socijalne, psihosocijalne i zdravstvene zaštite, a za koje nisu predviđena, ili nisu u doстатnoj mjeri osigurana, sredstva putem državnog ili drugih proračuna. Značajno područje socijalne skrbi pripada civilnom društvu, udrugama koje provode programe i projekte zaštite i unapređenja kvalitete života osoba s invaliditetom, starijih osoba, djece i obitelji, kao i drugih osoba u potrebi koje Grad financira.

6. Programom javnih potreba u kulturi sufinancira se redovna i programska djelatnosti 16 gradskih ustanova u kulturi te programe udruga i samostalnih umjetnika.

7. Prijedlog na proračun – alat je putem kojeg građani Grada Dubrovnika mogu predložiti aktivnosti i projekte na usvajanje u proračun pred Gradsko vijeće.

JAVNE POLITIKE

Politički prilozi

Grad Dubrovnik je jedinica lokalne samouprave čija se najviša tijela upravljanja biraju na neposrednim općim izborima. Pravo predlaganja kandidata i kandidacijskih listi imaju, uz birače, upravo političke stranke. Zato, sukladno mjerilima utvrđenima Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Zakonom o lokalnim izborima, Zakonom o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (NN br. 24/11, 61/11, 27/13, 02/14, 96/16 i 70/17) i Odluci o raspoređivanju sredstava za financiranje aktivnosti političkih stranaka u Gradskom vijeću Grada Dubrovnika, raspoređuju sredstva za financiranje političkih stranaka zastupljenih u Gradskom vijeću Grada Dubrovnika, odnosno političkih stranaka koje su sudjelovale u izbirnoj promidžbi.

OZNAČAVANJE PROIZVODA I USLUGA

Označavanje usluga

Grad Dubrovnik svoje usluge realizira na način kako je propisano Uredbom o uredskom poslovanju. Dokumenti se označavaju urudžbenim brojem, a predmeti klasifikacijskom oznakom. Svi se akti gradske uprave evidentiraju u temeljnim evidencijama – Urudžbenom zapisniku i Upisniku predmeta.

MARKETINŠKE KOMUNIKACIJE

Zabranjeni ili osporeni proizvodi

Nema slučajeva zabranjenih ili osporenih proizvoda.

Nepridržavanje propisa i kodeksa u vezi sa marketinškim komunikacijama

Nema slučajeva nepridržavanja propisa i kodeksa u vezi sa marketinškim komunikacijama.

IMPRESSUM I ZAVRŠNI KOMENTAR

Ovaj izvještaj je pripremila Razvojna agencija Grada Dubrovnika DURA d.o.o. uz pomoć upravnih odjela i trgovačkih društava.

Zbog kompleksnosti smjernica za izvještavanje, pojavile su se poteškoće sa određenima brojem zahtjeva:

- nisu primjenljivi na gradsku upravu
- ne postoji poslovna, a u nekim slučajevima ni zakonska infrastruktura
- ne postoje ustrojene evidencije.

Izrada Izvještaja o održivosti predstavlja koristan materijal koji će poslužiti kao osnova, ne za upravljanje društvenom odgovornošću u Gradu Dubrovniku.